

SVEUČILIŠTE U RIJECI

FILOZOFSKI FAKULTET U RIJECI

**PROGRAM POSLIJEDIPLOMSKOGA DOKTORSKOG STUDIJA
POVIJEST I DIJALEKTLOGIJA HRVATSKOGA JEZIKA**

Rijeka, 2016.

Program je izrađen u okviru programa *Potpore reformi visokog obrazovanja – Uspostavljanje programa III. ciklusa (doktorski studiji)* Nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnologički razvoj Republike Hrvatske (danasa: Hrvatska zaklada za znanost), br. 01.01/11; 2005./2006.

Dopusnica: Klasa: UP/I-602-04/07-13/00047, URBROJ: 533-07-08-0004, od 23. svibnja 2008.

OBRAZAC I. – OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA

Opće informacije	
<i>Naziv studijskog programa</i>	Poslijediplomski doktorski studij "Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika"
<i>Nositelj studijskog programa</i>	Filozofski fakultet u Rijeci
<i>Izvoditelj studijskog programa</i>	Filozofski fakultet u Rijeci suradna institucija: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje, Zagreb
<i>Tip studijskog programa</i>	sveučilišni
<i>Razina studijskog programa</i>	sveučilišni poslijediplomski doktorski studij
<i>Akademski/stručni naziv koji se stječe završetkom studija</i>	doktor/doktorica znanosti iz područja humanističkih znanosti, polja filologije, grane kroatistike

1. UVOD

1.1. Razlozi za pokretanje studija

Odsjek za kroatistiku Filozofskoga fakulteta u Rijeci ustrojava od 1977. godine diplomski kroatistički studij, u čijemu je jezičnome dijelu od početaka davan poseban naglasak na dijalektologiju i povijest hrvatskoga jezika. Rezultat toga usmjerenja bio je i 1998. godine pokrenut poslijediplomski studij *Lingvistika s osobitim obzirom na dijalektologiju hrvatskoga jezika (sinkronijski i dijakronijski aspekt)*.

Promjene u visokoškolskom obrazovnom procesu prema načelima Bolonjske deklaracije iz 1999. godine i Berlinskoga komunikea iz 2003. godine uključuju i nacionalni, kroatistički program u europski i svjetski prostor znanja. U tome su smislu na Filozofskome fakultetu u Rijeci pokrenuta tri preddiplomska i četiri diplomska kroatistička studija, temeljena na europskom sustavu prijenosa bodova (ECTS) koji omogućava studentsku pokretljivost.

Kruna uspostavljene obrazovne sheme 3+2+3 (trogodišnji sveučilišni preddiplomski studij + dvogodišnji sveučilišni diplomski studij + trogodišnji sveučilišni poslijediplomski studij) svakako je sveučilišni poslijediplomski doktorski studij, VIII. obrazovna razina prema EQF-u (*European Quantification Framework*).

Ni jedno sveučilišno ni znanstveno središte u Republici Hrvatskoj u ovom trenutku nije u mogućnosti ustrojiti i izvesti studij kroatističke lingvistike s povjesnojezičnim i dijalektološkim usmjerenjem samo sa svojim postojećim nastavničkim kadrom. Razvidno je da takav program mora okupiti sve raspoložive istraživačke i nastavnicike snage iz cijele Hrvatske. Stoga je i program sveučilišnoga poslijediplomskoga doktorskog studija *Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika* koncipiran u suradnji sa središnjom nacionalnom institucijom kojoj je cilj istraživanje hrvatskoga jezika – s Institutom za hrvatski jezik i jezikoslovje iz Zagreba. Također će na njemu kao nastavnici i mentorji sudjelovati svi oni dijalektolozi, povjesničari hrvatskoga jezika i onomastičari koji se ovim dijelom jezikoslovja bave u Hrvatskoj i inozemstvu, a imaju zvanje ili ispunjavaju uvjete za izbor u zvanje docenta, izvanrednoga profesora ili redovitoga profesora.

Po kriteriju nastavnika i mentora studij je, dakle, općehrvatski.

Studij računa na upisnike iz cijele Hrvatske, Hrvate iz dijaspore te inozemne kroatiste, pa je i po upisnicima općehrvatski.

Ovim se studijem osigurava reprodukcija visokoškolskoga nastavničkoga kadra za dijalektologiju i povijest hrvatskoga jezika, te reprodukcija istraživačkoga kadra za ta deficitarna područja. U današnjem političkom, društvenom i kulturnom trenutku hrvatski jezik valja i na dijalektološkom i na jezičnopovijesnom, a ne samo na standardnojezičnom planu istraživati i opisivati kao zasebni lingvistički entitet, a to stručnjake i istraživače dovodi u posve drugačiji položaj od nedavnoga (i još živućega) u kojemu je hrvatski jezik na svim planovima tretiran kao dio hrvatskosrpskoga jezičnog dijasisistema.

Sveučilišni poslijediplomski doktorski studij *Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika* pripada onim znanstvenim poljima i granama koje je Nacionalno vijeće za znanost ocijenilo kao nacionalno prioritetne i strateški važne za državu Hrvatsku, a pripada i širem programu UNESCO-a za zaštitu malih jezika.

1.2. Procjena svrhovitosti s obzirom na potrebe tržišta rada u javnom i privatnom sektoru

Tržište rada za kadrove u humanističkom području nije veliko i uglavnom je vezano uz javni sektor. U području visokoga školstva i znanosti kroatistika, kao područje koje proučava nacionalni jezik, ostvaruje mogućnosti zapošljavanja na sveučilištima, znanstvenim institutima, ali i na veleučilištima, kulturnim institucijama, lokalnoj samoupravi i sl. Suvremena ispitivanja identiteta usko su vezana uz jezik, posebno uz povijest nacionalnoga jezika i terenske dijalekatske ostvaraje, što otvara nova područja zapošljavanja doktoranada.

1.2.1. Povezanost s lokalnom zajednicom (gospodarstvo, poduzetništvo, civilno društvo)

Usmjeravanje na istraživanja iz povijesti hrvatskoga jezika i dijalektologije izravno je vezano uz prostor Primorsko-goranske županije. To se vidi u segmentu povijesti hrvatskoga jezika time što je u Primorsko-goranskoj županiji smješten izuzetno veliki broj spomenika hrvatske pisane baštine od srednjega vijeka na ovam, zbog čega se ovaj prostor promatra i kao kolijevka glagoljice, te su omogućena istraživanja in situ. U segmentu dijalektologije izvrstan je smještaj studija upravo na ovome prostoru, koji je obilježen svim trima hrvatskim narječjima i njihovim dijalektima, uključujući i prostore miješanja dijalekata, a u njemu su smješteni i urbani govorovi koje suvremena dijalektologija u novije vrijeme sve više istražuje.

1.2.2. Usklađenost sa zahtjevima strukovnih udruženja (preporuke)

Studij omogućava usavršavanje u području šire filološke struke te uže kroatističke. Dijalektološka i povjesnojezična su istraživanja temeljna istraživanja kroatističke znanosti, a imaju i svoju primjenjenu stranu, tako da je studij u kontaktu sa strukovnim udruženjima na državnoj razini: Hrvatskom društvom za primjenjenu lingvistiku, Hrvatskim filološkim društvom i Društvom profesora hrvatskoga jezika. Studij i strukovna društva omogućavaju doktorandima izvannastvana usavršavanja.

1.2.3. Navesti moguće partnerne izvan visokoškolskog sustava koji su iskazali interes za studijski program

Studij surađuje s dvije institucije iz sustava znanosti, s dva znanstvena instituta: Institutom za hrvatski jezik i jezikoslovje i Staroslavenskim institutom, oba iz Zagreba. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje središnja je nacionalna institucija koja skrbi o hrvatskom jeziku, nositelj je velikoga broja znanstvenih projekata i suradna je institucija na našem studiju od osnivanja studija. Staroslavenski institut imenovan je Centrom izvrsnosti za staroslavenski jezik te članovi Centra izvrsnosti jamče kvalitetu svojim sudjelovanjem u izvođenju obveznih i izbornih kolegija iz područja staroslavenskoga jezika, a koji je dio povjesnojezičnoga segmenta studija. Doktorandima na našem studiju oba instituta omogućavaju sudjelovanje na projektima. Znanstveni novaci s obaju instituta već nekoliko generacija upisuju naš studij u Rijeci, premda postoje i doktorski studiji u Zagrebu, što govori o njihovoj ocjeni kvalitete našega studija.

1.3. Usپoredivost studijskog programa sa sličnim programima akreditiranih visokih učilišta u RH i EU (navesti i obrazložiti usپoredivost dva programa, od kojih barem jedan iz EU, s programom koji se predlaže te navesti mrežne stranice programa)

Doktorski studij Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika analogan je dijelovima poslijediplomske studije nacionalnih filologija na europskim sveučilištima, a svojim usmjeravanjem na povjesnojezični i dijalektološki dio jezikoslovnoga istraživanja otvara mjesto za kolaborativnost s navedenim studijima.

1.4. Otvorenost studija prema horizontalnoj i vertikalnoj pokretljivosti studenata u nacionalnom i međunarodnom prostoru visokog obrazovanja

Studij je otvoren vertikalnoj pokretljivosti studenata, što se vidi u mogućnosti upisivanja studenata sa završenim nekroatističkim diplomskim studijima.

Studij otvoren prema horizontalnoj pokretljivosti studenata, kao kroatistički studij u prvome redu u nacionalnom prostoru, ali svojom općeteorijskim segmentom i u međunarodnom prostoru visokoga obrazovanja i znanosti, a što se vidi kroz priznavanje ostvarenih ECTS bodova na drugim studijima. To se odnosi na studije s kojima Sveučilište u Rijeci i Filozofski fakultet u Rijeci već ostvaruju suradnju, ali smo otvoreni i novim suradnjama.

1.5. Usklađenost s misijom i strategijom Sveučilišta u Rijeci

Doktorski studij Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika usklađen je s misijom i strategijom Sveučilišta u Rijeci (2007.-2013.; 2014.-2020.). Od studija se očekuje da Staregiji Sveučilišta doprinese povećanim brojem obranjenih doktorata, povećanim brojem studenata koji studiraju u punom radnom vremenu, povećanim brojem aktivnih mentora, povećanim brojem objavljenih radova doktoranada...

1.6. Institucijska strategija razvoja studijskih programa (usklađenost s misijom i strateškim ciljevima institucije)

Doktorski studij Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika usklađen je s misijom i strategijom Filozofskoga fakulteta u Rijeci (2016.-2020.). Misija je: "Mi provodimo istraživanja u području humanističkih i društvenih znanosti." Strategija vezana uz naš studij opisana je ad. 3 Doktorski studiji. Osim onime što je opisano u sveučilišnoj strategiji ovdje je studij usmjeren privlačenju najkvalitetnijih doktoranada (ad. 3.3), stvaranjem prepoznatljivosti područja istraživanja (ad. 3.5) te usmjeravanju istraživačkoga rada doktoranada prema temama aktualnih znanstvenih projekata (ad. 3.6).

1.7. Ostali važni podaci – prema mišljenju predlagачa

2. OPĆI DIO

2.1. Naziv studijskog programa

Poslijediplomski doktorski studij "Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika"

2.0.1. Tip studijskog programa

sveučilišni

2.0.2. Razina studijskog programa

sveučilišni poslijediplomski doktorski studij

2.0.3. Područje studijskog programa (znanstveno/umjetničko)-navesti naziv

Područje humanističkih znanosti, polje filologija (područje 6; polje 6.03.; A: 6.03.02 prema Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama, NN: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2009_09_118_2929.html).

2.1. Nositelji studijskog programa

Filozofski fakultet u Rijeci

2.2. Izvoditelji studijskog programa

Filozofski fakultet u Rijeci, Odsjek za kroatistiku
suradna institucija: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje, Zagreb

2.3. Trajanje studijskog programa (navesti postoji li mogućnost pohađanja nastave u dijelu radnog vremena – izvanredni studij, studij na daljinu)

- **studij u punom radnom vremenu: šest semestara**
- **studij u dijelu radnoga vremena: deset semestara**

2.3.1. ECTS bodovi – minimalni broj bodova potrebnih da bi student završio studijski program

180 ECTS bodova

2.4. Uvjeti upisa na studij i selekcijski postupak

Upis na doktorski studij Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika provodi se na temelju javnoga natječaja koji raspisuje Fakultetsko vijeće Filozofskoga fakulteta u Rijeci, u pravilu šest mjeseci prije početka nastave.

Pravo prijave imaju državlјani Republike Hrvatske, a pod istim uvjetima i strani državlјani.

Preduvjet za upis na doktorski studij Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika završen je sveučilišni diplomski studij iz područja jezikoslovja s ukupno postignutih 300 ECTS bodova. Na doktorski studij Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika mogu se upisati diplomanti kroatističkoga studija (magistri hrvatskoga jezika i književnosti, magistri edukacije hrvatskoga jezika i književnosti, odnosno profesori hrvatskoga jezika i književnosti koji su završili studij prema studijskim programima prije reforme studija prema Bolonjskoj deklaraciji) te diplomanti općelingvističkih, klasičnofiloloških i neofiloloških studija.

Pravo na upis imaju i pristupnici u zvanju magistra humanističkih znanosti, koje su stekli na osnovi studijskih programa započetih prije reforme visokoškolskoga obrazovanja 2005. godine. Takvo zvanje upisanim pristupnicima omogućava početak studija s već stečenih 40 do 60 ECTS bodova, što će konkretno za svakoga pristupnika odrediti Povjerenstvo za doktorski studij, vodeći računa o ravnoteži u postavljanju preduvjeta i priznavanju kredita ostvarenih u poslijediplomskim magistarskim studijima.

Utvrdi li Povjerenstvo za doktorski studij za pojedine pristupnike potrebu stjecanja dodatnih znanja iz područja jezikoslovja, organizirat će se razlikovni program. Troškove razlikovnoga programa snose sami pristupnici, što utvrđuje Povjerenstvo za doktorski studij za svakoga pristupnika ponaosob.

Kriteriji za upis na doktorski studij su sljedeći:

- visok prosjek ocjena tijekom preddiplomskoga i diplomskoga studija;
- preporuka mentora istraživačkoga rada ili preporuke dvaju sveučilišnih profesora;
- iskazana znanstvena značajka.

Iz predane dokumentacije dodatno će se vrednovati sljedeće:

- diplomska radnja iz područja hrvatskoga jezika i općega jezikoslovja;

- objavljeni radovi;
- studentske nagrade;
- priznanja kojima se pokazuje napredovanje u struci (npr. mentorstvo u školi i sl.)
- obavljena terenska jezična istraživanja;
- lektorska praksa.

U postupku upisa na prvu godinu vrednovat će se i sljedeće:

- rezultat klasifikacijskoga postupka (usmeni ispit / razgovor s Povjerenstvom za upis);
- poznавање dvaju stranih jezika.

Iz svega je razvidno da će se upis na studij zasnivati na kriteriju izvrsnosti.

2.5. Ishodi učenja studijskog programa

2.5.1. Kompetencije koje polaznik stječe završetkom studija (prema [HKO-u](#): znanja, vještine i kompetencije u užem smislu – samostalnost i odgovornost)

Cilj se doktorskoga studija Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika ne iscrpljuje u stjecanju novih općih i specifičnih znanja, pisanju i obrani doktorske radnje te stjecanju doktorata znanosti, nego dovodi do stjecanja niza općih i specifičnih kompetencija.

Opće su kompetencije sljedeće:

- istraživačke kompetencije, što uključuje kako samostalno istraživanje tako i sudjelovanje u timskome radu te organizaciju i rukovođenje timskim radom;
- visokorazvijene komunikacijske vještine;
- sposobnost iznošenja i branjenja svojih stavova, uz sposobnost aktivnoga slušanja i otvorenost za prihvaćanje tudišta stavova (i mentora i suradnika i oponenata);
- kompetencije u pretraživanju literature i stručnih baza podataka;
- kompetencije u vladanju modernom informacijskom tehnologijom;
- sposobnost djelatnoga raspoređivanja vremena za istraživanje;
- sposobnosti analize, sinteze i apstrakcije;
- sposobnosti kritičkoga mišljenja;
- razvoj kreativnosti;
- vještine uobičavanja znanstvenoga članka;
- vještine usmene i pisane prezentacije istraživačkoga rada;
- vještine vođenja rasprave temeljene na logičkoj argumentaciji;
- sposobnost suočavanja s uspjehom i neuspjehom.

Na doktorskome studiju Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika student stječe niz specifičnih kompetencija, od kojih navodimo najznačajnije:

- visoka razina autonomije u obavljanju istraživačkih zadataka;
- visoka razina primjene teorijskoga znanja;
- sposobnost pripreme prijedloga znanstvenoga istraživanja, metodologije i strategije;
- sposobnost razvoja novih metodoloških postupaka u jezikoslovju;
- vještine kvalitetnoga vođenja jezikoslovnih istraživanja;
- sposobnost sudjelovanja, organiziranja i rukovođenja terenskim dijalektološkim istraživanjima;
- sposobnost sudjelovanja, organiziranja i rukovođenja tekstološkim istraživanjima;
- sposobnost sudjelovanja, organiziranja i rukovođenja onomastičkim istraživanjima;
- sposobnost stvaranja mreže suradnika za terenska istraživanja;
- sposobnost daljnega samostalnoga razvijanja i unaprjeđivanja u jezikoslovju;
- sposobnost interpretacije rezultata nepredviđenih/neočekivanih u pripremi istraživanja;
- vještina znanstvenoga i popularno-znanstvenoga prezentiranja jezikoslovnih tema i sadržaja.

Studenti sjeću potrebna znanja i vještine za samostalno djelovanje unutar akademске zajednice, a stjecanjem ovih kompetencija po završetku studija omogućava im se zapošljavanje primarno u znanstvenim i znanstveno-nastavnim, ali i drugim sličnim institucijama.

2.5.2. Mogućnost zapošljavanja (popis mogućih poslodavaca i usklađenost sa zahtjevima strukovnih udruženja)

Po završenome studiju doktorandi se prvenstveno mogu zaposliti u sustavu znanosti i visokoga obrazovanja, u znanstvenim i znanstveno-nastavnim institucijama. Pored toga imaju mogućnost zapošljavanja u kulturnim institucijama, posebno onima koje njeguju hrvatski jezik i pisanu baštinu (npr. Matici hrvatskoj, Čakavskom saboru i sl.), potom u izdavaštvu, umjetničkim udruženjima, na popularizaciji humanističkih znanosti i u lokalnoj samoupravi u sektoru društvenih djelatnosti.

2.5.3. Mogućnost nastavka studija na višoj razini

Doktori znanosti mogu nastaviti sa svojim poslijedoktorskim usavršavanje na hrvatskim i inozemnim sveučilištima te na projektima u znanstvenim institutima, čime doprinose razvoju svojih znanstvenih karijera.

- 2.6. *Kod prijave diplomskih studija navesti preddiplomske studijske programe predlagača ili drugih institucija u RH s kojih je moguć upis na predloženi diplomski studijski program*
-

- 2.7. *Kod prijave integriranih studija – navesti razloge za objedinjeno izvođenje preddiplomske i diplomske razine studijskog programa*
-

3. OPIS PROGRAMA

3.1. Popis obveznih i izbornih predmeta i/ili modula (ukoliko postoje) s brojem sati aktivne nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem ECTS – bodova (prilog: Tablica 1.)

v. prilog Tablica 1

3.2. Opis svakog predmeta (prilog: Tablica 2.)

v. prilog Tablica 2

3.3. Struktura studija, ritam studiranja i obveze studenata

Program doktorskoga studija Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika može se realizirati kao studij u punom radnom vremenu i kao studij u dijelu radnoga vremena. U oba se slučaja studijski program sastoji od istih obveza, ali je razlika u vremenu potrebnome da se te obveze izvrše.

Ukupan je broj ECTS bodova koje student treba stići tijekom doktorskoga studija 180.

Studijske su obveze podijeljene u sljedeće kategorije:

- obvezni predmeti (realizacijom ove kategorije student stječe 46 ECTS boda);
- izborni predmeti (realizacijom ove kategorije student stječe 20 ECTS boda);
- istraživački kolegij (realizacijom ove kategorije student stječe 4 ECTS bodova);
- konzultacije s mentorom i istraživanje (realizacijom ove kategorije student stječe 35 ECTS bod)
- rad na projektu (realizacijom ove kategorije student stječe 20 ECTS boda)
- ostale (izvannastavne) aktivnosti (realizacijom ove kategorije student stječe 10 ECTS bodova)
- izrada i obrana teme disertacije (realizacijom ove kategorije student stječe 15 ECTS bodova) te
- izrada i obrana disertacije (realizacijom ove kategorije student stječe 30 ECTS bodova).

Obvezne su i izborne studentske aktivnosti vezane uz nastavu i izvan nastave.

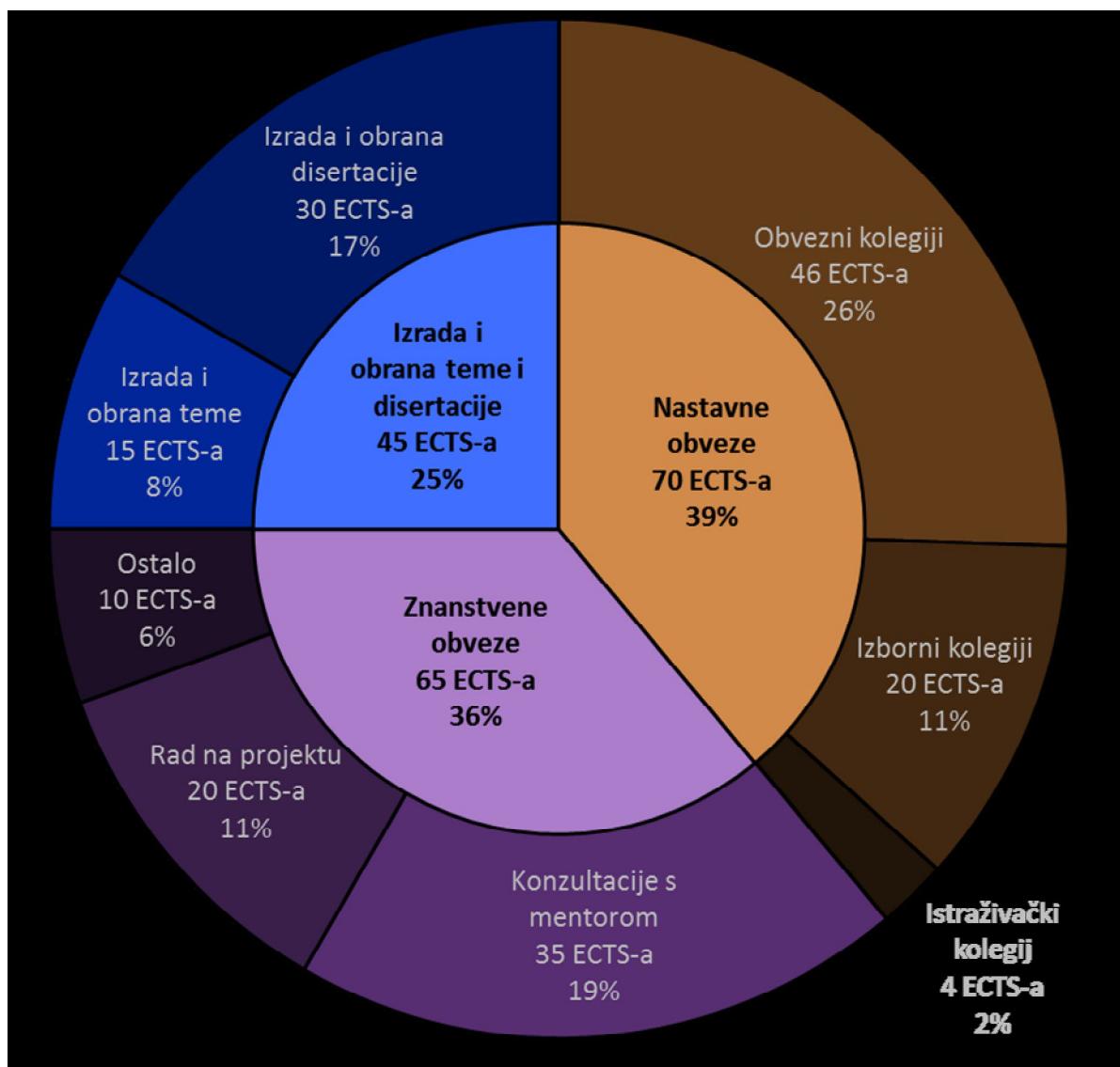
Popis izbornih kolegija stalno se dopunjava, čime je omogućeno zadovoljavanje znanstvenih interesa studenata.

Obvezne i izborne aktivnosti izvan nastave ostvaruju se tijekom cijelog studija, ali se za studente u punom radnom vremenu očekuje koncentracija tih aktivnosti od 2. do 4. semestra, a za studente u dijelu radnoga vremena od 3. do 8. semestra.

Student je dužan ostalim obveznim i izbornim aktivnostima izvan nastave sakupiti ukupno 10 ECTS bodova, s time da trebaju biti rezultat sudjelovanja u najmanje tri od šest navedenih kategorija, a ukupni udjel jedne kategorije ne može biti veći od 4 ECTS boda:

- rad na drugoj istraživačkoj ustanovi (za 40 sati = 1 ECTS bod);
- sudjelovanje na seminarima i radionicama na drugim poslijediplomskim studijima, tečajevima, ljetnim školama i sl. (za 30 sati = 1 ECTS bod);
- pisanje i objavljivanje radova (za objavljeni znanstveni rad 4 ECTS boda, za prikaz znanstvene literature i popularno-znanstveni rad 0,5 ECTS boda);
- sudjelovanje na znanstvenim skupovima (za izlaganje 2 ECTS boda, za sudjelovanje kao slušač nakon podnesenoga izvješća 0,5 ECTS boda);
- suradnja u nastavi na predmetima na preddiplomskom ili diplomskom studiju (za 30 sati = 1 ECTS bod);
- sudjelovanje na projektima kulturnih institucija iz područja očuvanja jezične i pisane baštine (za 50 sati = 1 ECTS bod).

Grafički prikaz strukture studija:

Uvjeti upisa u više semester dani su u 3.3.1.

3.3.1. Uvjeti upisa u sljedeći semestar ili trimestar (naziv predmeta)

Uvjeti upisa u sljedeći semestar

Uvjeti upisa određuju se za studente u punom radnom vremenu za semestre, a u dijelu radnoga vremena za godine studija.

Studenti u punom radnom vremenu imaju sljedeće uvjete za upis:

2. semestar

- ovjeren prethodni semestar
- 3. semestar
- ovjeren prethodni semestar
- pozitivan izvještaj savjetnika za 1. studijsku godinu
- 36 ECTS bodova (12 ECTS bodova iz obveznih predmeta, 4 iz izbornih, 18 iz rada na projektu i konzultacija s mentorom te 2 iz ostalih obveza)

4. semestar

- ovjeren prethodni semestar
- izbor mentora
- prihvaćena tema doktorske radnje

5. semestar

- ovjeren prethodni semestar
- pozitivan izvještaj mentora
- pozitivan izvještaj nositelja znanstvenoga projekta
- izvršene sve obveze s 1. godine studija, a iz druge godine ostvareno 41 ECTS bod (8 ECTS bodova iz obveznih predmeta, 8 iz izbornih, 22 iz rada na projektu i konzultacija s mentorom te 2 iz ostalih obveza)

6. semestar

- ovjeren prethodni semestar
- pozitivan izvještaj mentora
- pozitivan izvještaj nositelja znanstvenoga projekta
- izvršene sve obveze s 2. godine studija (ukupno 120 ECTS bodova)

Studenti u dijelu radnoga vremena imaju sljedeće uvjete za upis:

2. godina

- ovjereni prethodni semestri
- pozitivan izvještaj savjetnika za 1. studijsku godinu
- 11 ECTS bodova (10 ECTS bodova iz obveznih predmeta, te 1 iz ostalih obveza)

3. godina

- ovjereni prethodni semestri
- izbor mentora
- izvršene sve obveze s 1. godine studija, a iz druge godine ostvareno 27 ECTS bodova (8 ECTS bodova iz obveznih predmeta, 4 iz izbornih, 14 iz rada na projektu i konzultacija s mentorom te 1 iz ostalih obveza)

4. godina

- ovjereni prethodni semestri
- pozitivan izvještaj mentora
- prihvaćena tema doktorske radnje
- izvršene sve obveze s 2. godine studija, a iz treće godine ostvareno 27 ECTS bodova (4 ECTS boda iz izbornih predmeta, 21 iz rada na projektu i konzultacija s mentorom te 2 iz ostalih obveza)

5. godina

- ovjereni prethodni semestri
- pozitivan izvještaj mentora
- izvršene sve obveze s 3. godine studija, a iz četvrte godine ostvareno 21 ECTS bod (4 ECTS boda iz izbornih predmeta, 14 iz rada na projektu i konzultacija s mentorom te 3 iz ostalih obveza) (**ukupno 129 ECTS bodova**)

3.4. Popis predmeta i/ili modula koje polaznik može izabrati s drugih studijskih programa

Studentima doktorskoga studija Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika omogućeno je pohađanje nastave na drugim poslijediplomskim studijima s kojima Fakultet ima uspostavljenu znanstveno-istraživačku i nastavnu suradnju. U dogovoru sa savjetnikom i mentorom student može izabrati predmete na drugim humanističkim studijima, prvenstveno jezikoslovnim. Odluke donosi Vijeće doktorskoga studija za svakoga studenta i svaki predloženi kolegij zasebno.

3.5. Popis predmeta i/ili modula koji se mogu izvoditi na stranom jeziku (navesti koji jezik)

Doktorski studij Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika, kako i njegov naziv pokazuje, usmjeren proučavanju hrvatskoga jezika. Stoga je razumljivo da svi studenti i nastavnici, kako državlјani Republike Hrvatske tako i stranci, izvrsno poznaju hrvatski jezik te da je nastava na hrvatskome jeziku.

Gostujuća predavanja mogu biti na drugim jezicima (engleskom, njemačkom, talijanskom ili slavenskim jezicima).

3.6. Pridijeljeni ECTS bodovi koji omogućavaju nacionalnu i međunarodnu mobilnost

Do 50 ECTS bodova (izborni kolegiji: do 20 ECTS bodova; rad na projektu: do 20 ECTS bodova; izvannastavne aktivnosti: do 10 ECTS bodova). (v. detaljno u 3.3.)

3.7. Multidisciplinarnost/interdisciplinarnost studijskog programa

Studenti sudjeluju u znanstvenim projektima, koji su u suvremenoj kroatistici intradisciplinarni. Osim voditelja projekti imaju veći broj suradnika koji unose razne metodološke i teorijske poglede.

3.8. Način završetka studija

Doktorski studij Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika završava stjecanjem 180 ECTS bodova, odnosno uspješno položenim ispitima i obavljenim ostalim obvezama koje proizlaze iz nastavnoga i izvannastavnoga dijela programa te uspješnom izradom i javnom obranom doktorske radnje pred Povjerenstvom za obranu.

3.8.1. Uvjeti za odobrenje prijave završnog/diplomskog rada i/ili završnog/diplomskog ispita

Student koji studira u punom radnom vremenu bira temu doktorske radnje u trećem semestru, a student koji studira u dijelu radnoga vremena u petom semestru.

Tema doktorske radnje prijavljuje se na obrascima Sveučilišta u Rijeci.

Specifičnost studija je i obrana sinopsisa, kojoj student može pristupiti nakon skupljenih 120 ECTS bodova.

Tema elaborirana u sinopsisu ne mora biti istovjetna temi doktorske radnje. Opseg sinopsisa je 40 do 70 stranica.

Postupak prijave, ocjene i obrane doktorske radnje u skladu je s Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci (pročišćeni tekst 2015.): https://www.biotech.uniri.hr/files/Dokumenti/Pravilnik_o_studijima_-_projeni_tekst.pdf i Pravilnikom o poslijediplomskim sveučilišnim (doktorskim) studijima Filozofskoga fakulteta u Rijeci (2014.)

<http://www.ffri.uniri.hr/files/dokumentifakulteta/2014-07-17%20-%20Pravilnik%20o%20poslijediplomskim%20sveucilisnim%20studijima.pdf>

3.8.2. Izrada i opremanje završnog/diplomskog rada

Disertacija se oprema prema Pravilniku o izradi i opremanju doktorskih radova Sveučilišta u Rijeci (2013.)

<http://www.ffri.uniri.hr/files/dokumentifakulteta/2013-05-15%20-%20Pravilnik%20o%20izradi%20i%20opremanju%20doktorskih%20radova%20UNIRI.pdf>

3.8.3. Postupak vrednovanja završnog/diplomskog ispita te vrednovanja i obrane završnog/diplomskog rada

Postupak vrednovanja je detaljno opisan u Pravilniku o poslijediplomskim sveučilišnim (doktorskim) studijima Filozofskoga fakulteta u Rijeci (2014.)

<http://www.ffri.uniri.hr/files/dokumentifakulteta/2014-07-17%20-%20Pravilnik%20o%20poslijediplomskim%20sveucilisnim%20studijima.pdf>

Tablica 1.

3.1. Popis obveznih i izbornih predmeta i/ili modula s brojem sati aktivne nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem ECTS bodova

POPIS MODULA/PREDMETA – puno radno vrijeme						
Obvezni predmeti:						
Semestar: 1.						
PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS ¹
Teorijski pristup i metodologija u jezikoslovju	red. prof. dr. sc. Lada Badurina	10	0	0	6	0
Hrvatski crkvenoslavenski jezik	red. prof. dr. sc. Milan Mihaljević	6	0	2	4	0
Povijest hrvatskoga jezika	red. prof. dr. sc. Iva Lukežić, prof. emer. red. prof. dr. sc. Diana Stolac	14	0	4	8	0
Uvod u poredbenu lingvistiku	akademik Ranko Matasović	6	0	0	4	0
Konzultacije s mentorom i istraživanje	Mentor				4	
Rad na projektu	Voditelj projekta ili suradnik na projektu				2	
Ostalo	Savjetnik studija				2	
Semestar: 2. (PRV)						
PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS
Hrvatska narječja	red. prof. dr. sc. Silvana Vranić izv. prof. dr. sc. Sanja Zubčić	18	0	6	12	0
Izborni predmeti (izbor)	Tablica Izborni predmeti*				4	I
Konzultacije s mentorom i istraživanje	Mentor				4	
Rad na projektu	Voditelj projekta ili suradnik na projektu				8	
Ostalo	Savjetnik studija				2	
Semestar: 3. (PRV)						
PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS
Onomastika	izv. prof. dr. sc. Dunja Brozović Rončević	6	0	6	4	0
Tekstologija	red. prof. dr. sc. Amir Kapetanović	4	0	8	4	0
Terenska i arhivska istraživanja	red. prof. dr. sc. Diana Stolac red. prof. dr. sc. Silvana Vranić	4	0	8	4	0
Izborni predmeti (izbor)	Tablica Izborni predmeti*				8	I
Konzultacije s mentorom i istraživanje	Mentor				4	
Rad na projektu	Voditelj projekta ili suradnik na projektu				4	
Ostalo	Savjetnik studija				2	
Semestar: 4. (PRV)						
PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS
Izborni predmeti (izbor)	Tablica Izborni predmeti*				8	I
Skupina Terenska istraživanja / Skupine Rad na tekstu / Onomastička istraživanja	Mentor				4	

¹ **VAŽNO:** Upisuje se **O** ukoliko je predmet obvezan ili **I** ukoliko je predmet izborni.

Konzultacije s mentorom i istraživanje	Mentor	8	
Rad na projektu	Voditelj projekta ili suradnik na projektu	6	
Ostalo	Savjetnik studija	4	
Semestar: 5. (PRV)			
Konzultacije s mentorom i istraživanje	Mentor	15	
Izrada i obrana teme disertacije	Mentor	15	
Semestar: 6. (PRV)			
Izrada i obrana disertacije	Mentor	30	

POPIS MODULA/PREDMETA – dio radnog vremena						
Obvezni predmeti:						
Godina: 1. (DRV)						
PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS ²
Teorijski pristupi i metodologija u jezikoslovju	red. prof. dr. sc. Lada Badurina	10	0	0	6	0
Hrvatski crkvenoslavenski jezik	red. prof. dr. sc. Milan Mihaljević	6	0	2	4	0
Uvod u poredbenu lingvistiku	akademik Ranko Matasović	6	0	0	4	0
Povijest hrvatskoga jezika	red. prof. dr. sc. Iva Lukežić, prof. emer. red. prof. dr. sc. Diana Stolac	14	0	4	8	0
Hrvatska narječja	red. prof. dr. sc. Silvana Vranić izv. prof. dr. sc. Sanja Zubčić	18	0	6	12	0
Ostalo	Savjetnik studija				2	
Godina: 2. (DRV)						
PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS
Onomastička	izv. prof. dr. sc. Dunja Brozović Rončević	6	0	6	4	0
Tekstologija	red. prof. dr. sc. Amir Kapetanović	4	0	8	4	0
Terenska i arhivska istraživanja	red. prof. dr. sc. Diana Stolac red. prof. dr. sc. Silvana Vranić	4	0	8	4	0
Izborni predmeti (izbor)	Tablica Izborni predmeti*				8	I
Konzultacije s mentorom i istraživanje	Mentor				8	
Rad na projektu	Voditelj projekta ili suradnik na projektu				6	
Ostalo	Savjetnik studija				2	
Godina: 3. (DRV)						
Izborni predmeti (izbor)	Tablica Izborni predmeti*				8	I
Skupina Terenska istraživanja / Skupine Rad na tekstu / Onomastička istraživanja*	Mentor				4	
Konzultacije s mentorom i istraživanje	Mentor				9	
Rad na projektu	Voditelj projekta ili suradnik na projektu				12	
Ostalo	Savjetnik studija				3	

² **VAŽNO:** Upisuje se **O** ukoliko je predmet obvezan ili **I** ukoliko je predmet izborni.

Godine: 4. (DRV)

Izborni predmeti (izbor)	Tablica Izborni predmeti*	4	I
Konzultacije s mentorom i istraživanje	Mentor	12	
Rad na projektu	Voditelj projekta ili suradnik na projektu	2	
Ostalo	Savjetnik studija	3	
Izrada i obrana teme disertacije	Mentor	15	

Godine: 5. (DRV)

Konzultacije s mentorom i istraživanje	Mentor	6	
Izrada i obrana disertacije	Mentor	30	

Napomena:

* U istraživačkome dijelu studija u 3. i 4. semestru studenti u punom radnom vremenu obvezni su izabrati između ponuđenih kolegija iz skupine Terenskih istraživanja ili skupine Rad na tekstu. U 3. semestru ti su kolegiji usmjereni timskome istraživanju i upoznavanju metodologije terenskoga odnosno tekstološkoga istraživanja, a u 4. semestru nastava je individualna i usmjerena na temu disertacije, pa su dodani i kolegiji iz skupine Onomastička istraživanja. Ovi kolegiji imaju izrazitu aplikativnu funkciju. Studenti u dijelu radnoga vremena ovaj istraživački segment studija imaju na 2. i 3. godini studija. Ponuđeni su modeli vezani uz znanstvene projekte te se u svakom ciklusu njihov popis mijenja.

Izborni predmeti:						
Semestar: 1. – 4. (PRV) / Godina: 2. – 4. (DRV)						
PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS
Metode digitalizacije narječne građe	doc. dr. sc. Željko Jozić	2	2	0	4	I
Jezično posuđivanje u hrvatskom jeziku	red. prof. dr. sc. Marija Turk	4	0	0	4	I
Hrvatski glagolizam	doc. dr. sc. Marinka Šimić	4	0	0	4	I
Glasovni razvoj od praslavenskog do hrvatskog	Ao. Univ.-Prof. Dr. Georg Holzer	4	0	0	4	I
Povjesna sintaksa	doc. dr. sc. Anastazija Vlastelić	2	0	2	4	I
Jezik bosanskohercegovačkih franjevaca	red. prof. dr. sc. Ivo Pranjković	2	0	2	4	I
Hrvatski književni jezik u 19. stoljeću	red. prof. dr. sc. Diana Stolac	2	0	2	4	I
Čakavska akcentuacija	izv. prof. dr. sc. Sanja Zubčić	2	0	2	4	I
Čakavska morfologija	red. prof. dr. sc. Silvana Vranić	2	0	2	4	I
Dijalektska frazeologija	red. prof. dr. sc. Marija Turk	2	0	2	4	I
Čakavski hrvatski književni jezik	red. prof. dr. sc. Amir Kapetanović	2	2	0	4	I
Grafolingvistika i filologija	red. prof. dr. sc. Mateo Žagar	2	0	2	4	I
Hrvatska jezična morfologija u dijakronijskoj perspektivi	red. prof. dr. sc. Amir Kapetanović	2	0	2	4	I
Dijalektska sintaksa	dr. sc. Irena Miloš	2	0	2	4	I

3. 3. Struktura studija, ritam studiranja i obveze studenata

Obvezne i izborne aktivnosti izvan nastave

Obvezne su i izborne studentske aktivnosti vezane uz nastavu i izvan nastave.

Obvezne i izborne aktivnosti izvan nastave ostvaruju se tijekom cijelog studija, ali se za studente u punom radnom vremenu očekuje koncentracija tih aktivnosti od 2. do 4. semestra, a za studente u dijelu radnoga vremena od 3. do 8. semestra.

Student je dužan istraživačkim radom na projektu (terenska istraživanja u dijalektologiji i tekstološka u povijesti jezika) sakupiti 20 bodova (za 40 sati = 1 ECTS bod).

Student je dužan ostalim obveznim i izbornim aktivnostima izvan nastave sakupiti ukupno 10 ECTS bodova, s time da trebaju biti rezultat sudjelovanja u najmanje tri od šest navedenih kategorija, a ukupni udjel jedne kategorije ne može biti veći od 4 ECTS boda:

- rad na drugoj istraživačkoj ustanovi (za 40 sati = 1 ECTS bod);
- sudjelovanje na seminarima i radionicama na drugim poslijediplomskim studijima, tečajevima, ljetnim školama i sl. (za 30 sati = 1 ECTS bod);
- pisanje i objavljivanje radova (za objavljeni znanstveni rad 4 ECTS boda, za prikaz znanstvene literature i popularno-znanstveni rad 0,5 ECTS boda);
- sudjelovanje na znanstvenim skupovima (za izlaganje 2 ECTS boda, za sudjelovanje kao slušač nakon podnesenoga izvješća 0,5 ECTS boda);
- suradnja u nastavi na predmetima na preddiplomskom ili diplomskom studiju (za 30 sati = 1 ECTS bod);
- sudjelovanje na projektima kulturnih institucija iz područja očuvanja jezične i pisane baštine (za 50 sati = 1 ECTS bod).

Uvjeti upisa u sljedeći semestar

Uvjeti upisa određuju se za studente u punom radnom vremenu za semestre, a u dijelu radnoga vremena za godine studija.

Studenti u **punom radnom vremenu** imaju sljedeće uvjete za upis:

2. semestar

- ovjeren prethodni semestar

3. semestar

- ovjeren prethodni semestar
- pozitivan izvještaj savjetnika za 1. studijsku godinu
- izbor mentora
- 36 ECTS bodova (12 ECTS bodova iz obveznih predmeta, 4 iz izbornih, 18 iz rada na projektu i konzultacija s mentorom te 2 iz ostalih obveza)

4. semestar

- ovjeren prethodni semestar
- prihvaćena tema doktorske radnje

5. semestar

- ovjeren prethodni semestar
- pozitivan izvještaj mentora
- pozitivan izvještaj nositelja znanstvenoga projekta
- izvršene sve obveze s 1. godine studija, a iz druge godine ostvareno 41 ECTS bod (8 ECTS bodova iz obveznih predmeta, 8 iz izbornih, 22 iz rada na projektu i konzultacija s mentorom te 2 iz ostalih obveza)

6. semestar

- ovjeren prethodni semestar
- pozitivan izvještaj mentora
- pozitivan izvještaj nositelja znanstvenoga projekta
- izvršene sve obveze s 2. godine studija (**ukupno 120 ECTS bodova**)

Studenti u **dijelu radnoga vremena** imaju sljedeće uvjete za upis:

2. godina

- ovjereni prethodni semestri
- pozitivan izvještaj savjetnika za 1. studijsku godinu
- izbor mentora
- 11 ECTS bodova (10 ECTS bodova iz obveznih predmeta, te 1 iz ostalih obveza)

3. godina

- ovjereni prethodni semestri
- izvršene sve obveze s 1. godine studija, a iz druge godine ostvareno 27 ECTS bodova (8 ECTS bodova iz obveznih predmeta, 4 iz izbornih, 14 iz rada na projektu i konzultacija s mentorom te 1 iz ostalih obveza)

4. godina

- ovjereni prethodni semestri
- pozitivan izvještaj mentora
- prihvaćena tema doktorske radnje
- izvršene sve obveze s 2. godine studija, a iz treće godine ostvareno 27 ECTS bodova (4 ECTS boda iz izbornih predmeta, 21 iz rada na projektu i konzultacija s mentorom te 2 iz ostalih obveza)

5. godina

- ovjereni prethodni semestri
- pozitivan izvještaj mentora
- izvršene sve obveze s 3. godine studija, a iz četvrte godine ostvareno 21 ECTS bod (4 ECTS boda iz izbornih predmeta, 14 iz rada na projektu i konzultacija s mentorom te 3 iz ostalih obveza) (**ukupno 129 ECTS bodova**)

Tablica 2.

3.2. Opis predmeta

Opće informacije		
Nositelj predmeta	red. prof. dr. sc. Lada Badurina	
Naziv predmeta	Teorijski pristupi i metodologija u jezikoslovju	
Studijski program	Poslijediplomski sveučilišni studij „Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika“	
Status predmeta	obvezan	
Godina	1.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	6 10+0+0

1. OPIS PREDMETA
1.1. Ciljevi predmeta <p>Cilj je kolegija upoznati studente s različitim teorijskim pristupima (uglavnom strukturalističkim i poststrukturalističkim) kao i različitim metodološkim postupcima koji se primjenjuju u jezikoslovnim istraživanjima. Time se studente želi osposobiti za kritičko promišljanje o dijalekatskim i povijesnim pojavama hrvatskoga jezika te za primjenu jezičnoteorijskih spoznaja u (samostalnome) istraživačkome radu koji se temelji na kritičkom odnosu prema literaturi i/ili na terenskome istraživanju. Zadaća je kolegija usvajanje lingvističkog, sociolingvističkog, posebice dijalektološkog i povijesnojezičnog pojmovlja, teorijskih razlučnica, načela i metodologije primjenjene u dijalektologiji i povijesti jezika kao jezičnim disciplinama. Bitan je cilj razviti svijest o dijalektologiji i povijesti jezika kao jezikoslovnim disciplinama nužnim za opis hrvatskoga jezika u njegovoj cjelokupnosti: od organskih idiomu (konkretnih i apstraktnih) u sustavu hrvatskoga jezika do djelomice artificijelnih: bivših književnih jezika i suvremenoga standardnog jezika. Bitan je cilj i razviti sposobnost uskladivanja jezične dedukcije s jezičnom indukcijom. Cilj je pripremiti studenta na samostalno prijavljivanje i oblikovanje znanstvenih radova.</p>
1.2. Uvjeti za upis predmeta
1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet <p><u>Opći:</u> razvijanje sposobnosti znanstvenoga mišljenja, znanstvenoistraživačkih kompetencija, kompetencija za sveučilišni nastavni rad (samostalnost, planiranje i raspored vremena, prezentacija tema i raspravljanje o njima).</p> <p><u>Specifični:</u> osposobljavanje za razumijevanje povijesnojezičnoga i dijalektnoga fenomena – razvoja jezičnoga kontinuma, tj. razvoja pojedinih jezičnih razina u prostoru (dijatopije) i vremenu (dijakronije); odnosa konkretnih i apstraktnih dijalektnih idiomu; sposobnosti za opis i prezentiranje jezičnopovijesne i dijalektne građe (gramatike mjesnoga govora, opisa apstraktnih dijalektnih idiomu; opisa po jezičnim razinama).</p>
1.4. Sadržaj predmeta

Strukturalizam u jezikoslovju: dihotomije. Poststrukturalizam i funkcionalni lingvistički pravci. Osnovno lingvističko pojmovlje; sociolingvističko pojmovlje; raslojavanja jezika – horizontalna i vertikalna stratifikacija; funkcionalno, socijalno, individualno i teritorijalno raslojavanje; osnovno pojmovlje u dijalektologiji (odnos organskoga idioma i osnove standardnoga jezika na svim jezičnim razinama; organski idiomi: mjesni govor, skupine govora, dijalekt, narječe; jezična razlikovnost (razlikovni kriteriji i njihova hijerarhija: razlikovnost na apstraktnoj, jezičnoj razini na temelju koje se narječja identificiraju kao sustavi sa sebi svojstvenim povjesnojezičnim, geografskim i socijetalnim identitetom, odnosno potvrđuju jezičnu individualnost podsustava unutar istoga jezika te razlikovnost na konkretnoj razini: arealne i lokalne značajke); mjesni govor kao polazište istraživanja u dijalektologiji (popis i opis); stupnjevita razlikovnost: djelomična razlika – divergencija unutar istoga jezika; djelomična sličnost – konvergencija; dvije razine razlika: prema međusobnim odnosima struktura (strukturalni pristup) i odnosima prema jeziku ishodištu (genetski pristup, jezičnopovjesna komponenta), uz socioški pristup; odnos dijatopije i dijakronije; izoglose; razvoj razina (fonologija, morfologija ...); osnovni jezičnopovjesni pojmovi i razdoblja: zapadni južnoslavenski praezik, prahrvatsko razdoblje, starohrvatski ishodišni sustav; hrvatski crkvenoslavenski jezik hrvatske redakcije, hrvatski dijalekatski elementi; grafije za hrvatski jezik; stilizacije književnoga jezika kroz stoljeća, leksikografija. Socijalna stratifikacija jezika – tzv. urbana dijalektologija.

Dijalektološke metode; gramatika mjesnoga jezika na različitim jezičnim razinama; opisi, prikazi apstraktnih dijatopijskih idioma raznih rangova (/pod/skupina govora, /pod/dijalekt, /pod/narječe) na različitim jezičnim razinama; osnovni postupci lingvističke geografije (karte dijatopijske strukture, inventarne karte, razvojne karte za različite jezične razine); osnove dijalektološke leksikografije i leksikografije tijekom povijesti književnoga jezika; temelji historijske gramatike...

Metodologija znanstvenog rada na polju humanističkih znanosti. Metode znanstvenog istraživanja: induktivne i deduktivne. Metode jezikoslovnih istraživanja. Prikupljanje i obrada podataka. Pretraživanje bibliotečnih kataloga. Arhivska istraživanja. Priprema i organizacija. Prikupljanje građe. Interpretiranje dokumenata. Problematizacija. Analiza, sinteza. Rad s online bazama podataka (*Nacionalna i sveučilišna biblioteka, Hrvatski nacionalni korpus, Hrvatski elektronski tekstovni arhiv – HETA, Hrvatski E-tekst projekt i sl.*). Pretraživanja i njihova primjena u znanstvenom istraživanju. Terenska istraživanja. Obrada teksta na računalu. Upotreba programskih alata (računalni pravopis – *spelling-checker*, gramatički tezaurus, rječnik sinonima i sl.). Značajke znanstvenog iskaza (govorenog i pisanog). Oblici akademskog diskursa. Pojam i vrste znanstvenih djela. Struktura i kompozicija znanstvenoga djela: naslov, sadržaj, uvod, razrada, zaključak, sažetak, popis literature. Pisanje i organizacija teksta i tehnička obrada znanstvenoga djela.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☐ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☒ mentorski rad ☒ ostalo: konzultacije					
1.6. Komentari							
1.7. Obvezne studenata							
Aktivno sudjelovanje u nastavi, samostalno istraživanje za nastavu, prikaz apsolvirane literature; seminarski rad; izlaganje rada; položen usmeni ispit.							
1.8. Praćenje rada studenata (prikaz kroz podjelu ECTS bodova)							
Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt				Referat		Praktični rad	
Portfolio							
1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu							
1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)							
Halliday, M. A. K. (2007) <i>Language and Society</i> , ur. J. J. Webster (osobito tekstovi o sociolingvističkoj teoriji).							
Halwachs, Dieter W. (2000) „Sociolinguistica“, <i>Uvod u lingvistiku</i> , priredila Z. Glovacki-Bernardi, Zagreb, str. 191–216.							
Jakobson, Roman (2008) <i>O jeziku</i> , preveo D. Lalović, Zagreb (posebno cjelina „Dimenzije jezika: Invarijante i varijante kroz vrijeme i prostor“).							

Kovačec, August (2001) „Ferdinand de Saussure i strukturalizam“, *Uvod u lingvistiku*, priredila Z. Glovacki-Bernardi, Zagreb, str. 75–153.

Oraić Tolić, Dubravka (2011) *Akademsko pismo*, Zagreb.

Saussure, de Ferdinand (2000) *Tečaj opće lingvistike*, preveo V. Vinja (naročito cjeline o dijakronijskoj lingvistici te zemljopisnoj lingvistici), Zagreb.

Silić, Josip (2006) *Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika*, Zagreb (tekstovi „Hrvatski jezik kao sustav i kao standard“, „Lingvističke i sociolingvističke zakonitosti“ „Hrvatski standardni jezik i hrvatska narječja“)

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Badurina, Lada – Brala Vukanović, Marija – Matešić, Mihaela – Novak, Kristian (2013) *Izdavački standard Sveučilišta u Rijeci*, Sveučilište u Rijeci,

http://www.uniri.hr/files/vijesti/IZDAVA%C4%8CKI%20STANDARDI%20SVEU%C4%8CILI%C5%A0TA%20U%20RIJECI_finalno.pdf

Badurina, Lada – Palašić, Nikolina (2010) „Ispod teksta: Bilješka o fusnoti“, *Riječki filološki dani 8*, Rijeka, str. 451–464.

Buchberger, Iva (2012) *Kritičko mišljenje*, Rijeka (4. poglavlje: Metodološki okvir za analizu i kritiku).

Gačić, Milica (2001) *Pisanje i objavljivanje znanstvenih i stručnih radova*, Zagreb.

Jakobović, Zvonimir (2014) *Pisanje i uređivanje stručnih i znanstvenih publikacija*, Zagreb.

Labov, William (1972) *Language in the Inner City* (ili *The Social Stratification of English in New York City*)

Matešić, Mihaela (2010) „O sažetku opširno“, *Riječki filološki dani 8*, Rijeka, str. 465–476.

Mejovšek, Milko (2003) *Uvod u metode znanstvenog istraživanja u društvenim i humanističkim znanostima*, Jastrebarsko – Zagreb.

Milat, Josip (2005) *Osnove metodologije istraživanja*, Zagreb.

Silobrčić, Vlatko (1983) *Kako sastaviti i objaviti znanstveno djelo*, Zagreb.

Tkalac Verčić, Ana – Šinčić Čorić, Dubravka i Pološki Vokić, Nina (2010) *Priručnik za metodologiju istraživačkog rada (Kako osmislit, provesti i opisati znanstveno i stručno istraživanje)*, Zagreb.

Zelenika, Ratko (2000) *Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog rada*, Rijeka.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Studentska evaluacija predmeta i predavanja; evaluacija kolega; uspjeh na ispitu.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	red. prof. dr. sc. Milan Mihaljević	
Naziv predmeta	Hrvatski crkvenoslavenski jezik	
Studijski program	Poslijediplomski sveučilišni studij „Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika“	
Status predmeta	obvezan	
Godina	1.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	4 6+0+2

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj je kolegija upoznati studente s jezikom koji je nekoliko stoljeća služio kao književni jezik na dijelu hrvatskoga narodnoga prostora, a još dulje kao liturgijski jezik nekih biskupija Katoličke crkve u Hrvatskoj. Tekstovi toga jezika služili su kao uzor u trenutku kada se počinje oblikovati hrvatski književni jezik utemeljen na hrvatskim govornim idiomima.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Opći: Razvijanje sposobnosti jezikoslovnoga razmišljanja, posebice s obzirom na odnos sinkronije i dijakronije, razumijevanje odnosa između stanja i procesa te uočavanje činjenice da sinkronija nikada ne demantira dijakroniju ako ispravno tumačimo jezične zakonitosti.

Posebni: Razumijevanje jezične situacije u srednjem vijeku: trojezičnost (latinski, starocrkvenoslavenski, hrvatski) i tropismenost (glagoljica, cirilica, latinica) hrvatske srednjovjekovne kulture. Uočavanje i razumijevanje supostojanja i preklapanja staroslavenskih i starohrvatskih jezičnih izraza na istom jezičnom sadržaju. Sposobnost jezikoslovnoga i tekstološkoga tumačenja najstarijih hrvatskih tekstova.

1.4. Sadržaj predmeta

Hrvatski crkvenoslavenski jezik kao jedna od inačica najstarijega slavenskoga književnog jezika koji zovemo staro(crkveno)slavenski. Redakcije i recenzije toga jezika. Hrvatska inačica kao liturgijski jezik (jezik glagoljičnih misala, časoslova, rituala) i kao književni jezik (jezik beletrističkih i pravnih tekstova). Gramatičke osobitosti toga jezika, posebice s obzirom na kanonski staroslavenski i s obzirom na druge inačice najstarijega slavenskoga književnog jezika. Hrvatski crkvenoslavenski tekstovi prema Septuaginti i prema Vulgati. Miješanje elemenata toga jezika s književnom čakavštinom i kajkavštinom - pokušaj stvaranja općehrvatskoga književnog jezika.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
	☒ seminari i radionice	
	☐ vježbe	
	☐ obrazovanje na daljinu	
	☐ terenska nastava	
1.6. Komentari		

1.7. Obveze studenata

Samostalno istraživanje koje rezultira izradom seminarskoga rada; usmeni ispit.

1.8. Praćenje rada studenata (pričak kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
-----------	--	---------------------	--	----------------	--	---------------------	--

nastave						
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje
Projekt				Referat		Praktični rad
Portfolio						

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitnu

Samostalno istraživanje koje rezultira izradom seminarskoga rada; usmeni ispit.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Damjanović, S., Staroslavenski jezik, peto (2005) ili šesto (2006) izdanje, Zagreb, Hrvatska sveučilišna naklada.

Damjanović, S., Slovo iskona, Staroslavenska/starohrvatska čitanka, Matica hrvatska, Zagreb 2004.²

Hamm, J., Hrvatski tip crkvenoslavenskog jezika, Slovo 13, Zagreb 1963, 43 - 68.

Hrvatski crkvenoslavenski jezik, prir. M. Mihaljević, Hrvatska sveučilišna naklada – Staroslavenski institut, Zagreb 2014.

Mali staroslavensko - hrvatski rječnik, Sastavili: S. Damjanović, I. Jurčević, T. Kuštović, B. Kuzmić, M. Lukić, M. Žagar, Matica hrvatska, Zagreb 2004.

Mihaljević, M., Jestno - niječna pitanja u hrvatskom crkvenoslavenskom jeziku, Suvremena lingvistika 43/44, Zagreb 1997.

Tandarić, J., Staroslavenski jezik hrvatskih glagoljaša, u knjizi Hrvatskoglagolska liturgijska književnost, Zagreb 1993, 71 - 77.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Damjanović, S., Tragom jezika hrvatskih glagoljaša, Hrvatsko filološko društvo, Zagreb 1984.

Damjanović, S., Rezultati i perspektive istraživanja jezika Bašćanske ploče, u zborniku 900 godina Bašćanske ploče, Baška 2000, 57 - 67.

Hercigonja, E., Metodološke pretpostavke jezikoslovne analize hrvatskoglagoljskih zbornika 14 - 16. stoljeća, u knjizi Nad iskonom hrvatske knjige, Zagreb 1983, 297 - 302.

Hercigonja, E., Tropismena i trojezična kultura hrvatskog srednjovjekovlja, Matica hrvatska, Zagreb 2006.²

Jurčević, I., Problem funkcije determiniranih i indeterminiranih glagola kretanja u staroslavenskom i crkvenoslavenskom jeziku hrvatske redakcije, Hrvatsko filološko društvo, Zagreb 1990.

Jurčević, I., Jezik hrvatskoglagoljskih tiskanih brevijara, Osijek 2002.

Malić, D., Na izvorima hrvatskoga jezika, Zagreb, 2002.

Mihaljević, M., Generativna fonologija hrvatske redakcije crkvenoslavenskog jezika, Zagreb 1991.

Mihaljević, M., Deklinacija imenica u najstarijim hrvatskoglagoljskim fragmentima, u zborniku Glagoljica i hrvatski glagolizam, Zagreb - Krk 2004.

Nazor, A., Jezični kriteriji pri određivanju donje granice crkvenoslavenskog jezika u hrvatsko - glagoljskim tekstovima, Slovo 13, Zagreb 1963, 68 - 86.

Vončina, J., Jezična starina u hrvatskom petrarkizmu, Prilozi za VIII. međunarodni slavistički kongres, Hrvatsko filološko društvo, Zagreb 1978, 141 - 162.

Žagar, M., Kako je tkan tekst Bašćanske ploče, Hrvatsko filološko društvo, Zagreb 1997.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Studentska ocjena izvedbe cijelog predmeta i pojedinih predavanja, analiza uspješnosti seminarskih radova i istraživačkih zadataka.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	red. prof. dr. sc. Iva Lukežić, prof. emer. red. prof. dr. sc. Diana Stolac	
Naziv predmeta	Povijest hrvatskoga jezika	
Studijski program	Poslijediplomski sveučilišni studij „Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika“	
Status predmeta	obvezan	
Godina	1.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	8 14+0+4

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj je kolegija pokazati studentima razvoj gramatičke strukture hrvatskoga jezika od pretpovijesti (9. st.) do konca 18.st. na svim razinama: fonološkoj, morfološkoj, rječotvornoj i sintaktičkoj. Naglasak je na onim segmentima koji razlikuju narječja i posebno na odnosu štokavsko narječeje- standardni jezik.

U dijelu kolegija vezanom uz pisani jezik cilj je upoznati studente s osnovnim načinima, načelima i metodologijom povjesnojezičnih istraživanja. Temeljni je cilj kolegija upoznati razvoj pismenosti i odnose među narječjima u procesu standardizacije hrvatskoga jezika kroz sve etape njegova razvoja, čime će se studentima omogućiti razumijevanje izbora nacionalnoga književnog jezika u 19. st. te njegovih značajki. Također će se studentima omogućiti kreativno čitanje hrvatskih književnih tekstova svih razdoblja te ih sposobiti za provedbu egzaktne lingvističke interpretacije tekstova.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Opći: razvijanje kritičkoga mišljenja; razvijanje sposobnosti potrebnih za profesionalni razvoj i izgradnju istraživačke karijere (samostalan rad, planiranje rada i korištenja vremena, organizacijske sposobnosti); sposobnost prezentacije tema iz područja predmeta te kompetentnoga raspravljanja o njima;

Specifični: usvajanje osnovnih razvojnih procesa organskih idioma, njihovo prepoznavanje u književnoj realizaciji; primjena naučenoga u analizi neliterarnoga korpusa, te posebno na jeziku gramatičkih i leksikografskih djela; razvijanje spoznaje o važnosti razumijevanja standardizacijskih procesa u dopreporodnome razdoblju hrvatske pismenosti; upoznavanje temeljne i izborne literature o predmetu, uz zauzimanje kritičkoga stava prema njoj; sposobljavanje za pristup tekstološkim istraživanjima; razvijanje kompetencije za iščitavanje podtekstova u jezičnoj politici.

1.4. Sadržaj predmeta

Predavanja trebaju prezentirati studentima osnovne razvojne crte organskih idioma hrvatskoga jezika, podcrtati razlike među narječjima, utvrditi korpus na kojem se taj razvoj prati. Metodološki treba razdvojiti literarna i neliterarna djela kako bi se razlučio razvoj organskih idioma od literarnojezičnih kretanja. Posebno treba obraditi one aspekte štokavskoga razvoja koji su bitno razlikovno obilježe standardnoga jezika u odnosu na narječnu osnovicu.

Osnova programa vezanoga uz povijest pisanoga jezika obuhvaća proučavanje razvoja hrvatskoga književnog jezika od početaka pismenosti do kraja 20. st. Povijest hrvatskoga književnog jezika, u prožimanju s poviješću književnosti, promatra kulturnošku i stilističku stranu jezika. Hrvatskom se književnom jeziku primijenjenim metodologijama prilazi kao jeziku pismenosti predstandardnoga te potom standardnoga perioda (s problematiziranjem njihove razdjelnice), zatim kao jeziku antologičkih djela hrvatske književnosti i tekstova ostalih funkcionalnih stilova. Za period do izbora nacionalnoga književnog jezika analiziraju se jezična osnovica i književnojezična nadgradnja, a standardizacijski se procesi promatraju na nekoliko razina - književnojezična nadgradnja, naziv jezika, leksikografska djela, gramatike hrvatskoga jezika, pokušaji reformiranja latiničke grafije prema talijanskom ili mađarskom slovopisnom uzoru te pravopisna rješenja. U proučavanju 19. st. naglasak

je na analizi rješavanja filoloških dvojbi. U pristupu 20. st. otvaraju se i raspravljaju te nude osnove za revalorizaciju suvremenih jezikoslovnih pitanja.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
	☒ seminari i radionice	
	☐ vježbe	
	☐ obrazovanje na daljinu	
	☐ terenska nastava	

1.6. Komentari**1.7. Obvezne studenata**

prisustvovanje predavanjima, aktivno uključivanje u seminare i vježbe, pisanje kraćih radova, usmeni ispit

1.8. Praćenje rada studenata (pričak kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave	Aktivnost u nastavi	Seminarski rad	Eksperimentalni rad
Pismeni ispit	Usmeni ispit	Esej	Istraživanje
Projekt		Referat	Praktični rad
Portfolio			

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitnu**1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)**

Lisac, J., Hrvatska narječja u srednjem vijeku, (u: *Povijest hrvatskoga jezika 1.*) Zagreb, 2009.

Lukežić, I., *Zajednička povijest hrvatskih narječja, 1. Fonologija*, Zagreb, 2012.; 2. Morfologija, Zagreb, 2015.

Matasović, R., Od praslavenskoga do hrvatskoga (glasovi i oblici), (u: *Povijest hrvatskoga jezika 1.*), Zagreb, 2009.

Moguš, M., *Povijest hrvatskoga književnoga jezika*, Zagreb 1993.

Moguš, M., *Povjesna fonologija hrvatskoga jezika*, Zagreb, 2010.

Povijest hrvatskoga jezika (1-4), Zagreb, 2009.-2015.

Vince, Z., *Putovima hrvatskoga književnog jezika*, Zagreb 2002.

Vončina, J., *Preporodni jezični temelji*, Zagreb 1993.

Vončina, J., *Tekstološka načela za pisanu baštinu hrvatskoga jezičnog izraza*, Zagreb 1999.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Hercigonja, E., *Tropsimena i trojezična kultura hrvatskoga srednjovjekovlja*, Zagreb 1994.

Iveković, F. – Broz, I. – Maretić, T. – Rožić, V. – Rešetar, M. – Radić, A. – Andrić, N. – Boranić, D., *Jezikoslovne rasprave i članci*, Stoljeća hrvatske književnosti, Zagreb 2001.

Kajkaviana croatica : hrvatska kajkavska riječ (Katalog izložbe), Zagreb 1996.

Kurelac, F. – Šulek, B. – Pacel, V. – Veber Tkalcović, A., *Jezikoslovne rasprave i članci*, Stoljeća hrvatske književnosti, Zagreb 1999.

Moguš, M., *Fonoški razvoj hrvatskoga jezika*, Zagreb, 1971.

Stolac, D., *Nazivi hrvatskoga jezika od prvih zapisa do danas*, Filologija, 27, 1996, 107-121.

Tafra, B., *Gramatika u Hrvata i Vjekoslav Babukić*, Zagreb 1993.

Vončina J., *Jezičnopovijesne rasprave*, Zagreb, 1979.

Vončina, J., *Temelji i putovi Gajeve grafijske reforme*, Filologija, 13, 1985, 7-88.

Pretisci, zbornici i časopisi iz područja hrvatskoga književnog jezika

Popis se dopunjava recentnim radovima.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
--------	-----------------	----------------

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija		
Studentska evaluacija kolegija i predavanja, analiza uspješnosti tematske radionice, uspjeh na ispitu, sistematicnost iskazana u samostalnim pismenim uradcima, povratna informacija o mogućnosti samostalnoga studentskoga istraživanja na zadanim korpusu.		

Opće informacije		
Nositelj predmeta	akademik Ranko Matasović	
Naziv predmeta	Uvod u poredbenu lingvistiku	
Studijski program	Poslijediplomski sveučilišni studij „Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika“	
Status predmeta	obvezan	
Godina	1.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	4 6+0+0

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Kolegij je zamišljen kao niz predavanja na kojima će se studenti upoznati s osnovnim metodama i rezultatima poredbene lingvistike; razmatrat će se tipološki, genetski i kontaktni pristup jezičnoj klasifikaciji, te univerzalna svojstva i obilježja ljudskoga jezika, otkrivena poredbenim proučavanjem jezika najrazličitijih porodica, area i tipova. Cilj je kolegija upoznati studente s osnovnim pojmovima genetske, tipološke i arealne lingvistike, odnosno s metodološkim pretpostavkama poredbenog proučavanja jezika.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Na ovom se kolegiju studenti upoznaju s temeljnim metodološkim postupcima poredbene lingvistike; razumijevanje tih temelja nužno je da bi studenti samostalno mogli pristupiti kritičkom samostalnom proučavanju iz tipologije, genetske i arealne lingvistike, te kritički primjenjivati metode genetsko-tipološke lingvistike na hrvatski jezik, ili druge jezike koje proučavaju.

1.4. Sadržaj predmeta

Okvirni sadržaj kolegija:

- Genetska klasifikacija jezika: pojam jezične porodice, dokaz genetske srodnosti; dijakronijske univerzalije (prema Greenbergu i Campbelлу)
- Problemi genetske supklasifikacije jezika; genetska raznolikost jezika svijeta; korelacije između genetičke raznolikosti populacija i rasprostranjenosti jezičnih porodica i natporodica (prema Cavalli-Sforzi); problem kontaktnih jezika (prema Holmu i Mühlhäuseru)
- Kontaktna klasifikacija jezika; pojam jezične aree; pojam makroaree (prema Nicholsovoj)
- Tipološka klasifikacija jezika; pojam jezičnog tipa; korelacije među jezičnim strukturama
- Problem usporedivosti jezičnih obilježja; definicija pojmove "subjekt" i "objekt" u jezicima svijeta
- Greenbergova sintaktička tipologija

Teorija jezične raznolikosti (Nichols, Matasović)

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci	
	☐ seminari i radionice		
	☐ vježbe		
	☒ obrazovanje na daljinu		
	☐ terenska nastava		
1.6. Komentari			
1.7. Obveze studenata			

Uredno pohađanje nastave i polaganje ispita ili izrada eseja na temu dogovorenju s nastavnikom i uz samostalno istraživanje

i kritičko proučavanje literature.

1.8. Praćenje rada studenata (pričak kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt				Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitу

Komentari: pri polaganju ispita polaznici mogu birati između ispita sa zadatcima objektivnog tipa i sastavljanja eseja na temu koju dogovore s predavačem.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

B. Comrie: *Language Universals and Linguistic Typology*, Oxford: Blackwells 1995.

R. Matasović: *Uvod u poredbenu lingvistiku*, Zagreb: Matica hrvatska 2001.

J. Nichols: *Linguistic Diversity in Space and Time*, Chicago: The University of Chicago Press 1992.

T. Shopen, ed. *Linguistic Typology and Syntactic Description*, Cambridge: CUP 1985.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

R. Matasović, *Jezična raznolikost svijeta*, Algoritam, Zagreb 2005./ 2011.

R. M. W. Dixon, *The Rise and Fall of Languages*, CUP, Cambridge 1997.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Anonimno anketiranje polaznika

Opće informacije		
Nositelj predmeta	red. prof. dr. sc. Silvana Vranić izv. prof. dr. sc. Sanja Zubčić	
Naziv predmeta	Hrvatska narječja	
Studijski program	Poslijediplomski sveučilišni studij „Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika“	
Status predmeta	obvezan	
Godina	1.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	12 8+0+6

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj je kolegija upoznavanje studenata s jezičnom strukturom konkretnih i apstraktnih organskih idiomima hrvatskoga jezika prema izoglosama koje su jedino čakavske/kajkavske/štokavske, koje su zajedničke čakavskom/kajkavskom/štokavskom narječju i drugom/drugim organskom/organskim idiomu/idiomima ili govorima areala kojega su dijelom na svim jezičnim razinama. Studenti će biti upoznati sa stratifikacijom hrvatskih narječja u prošlosti i danas, s povezanošću etikuma i povijesti dijalekata, razvojem genetskih i strukturalnih izoglosa koje su dovele do pojedinoga dijalektног fenomena, s kriterijima klasifikacije unutar svakoga narječja. Uz teorijsko učenje cilj je razvijanje stvaralačkog mišljenja i kritičkog odnosa prema literaturi te problemskog pristupa jezičnim pojavnostima čakavskoga/kajkavskoga/štokavskoga narječja, a u praktičnome dijelu razvijanje sposobnosti zapisivanja fonema i prozodata, samostalnoga pristupa dijalekatnim tekstovima te dijalektološkoga tumačenja i interpretiranja. Nezaobilazan je cilj razviti svijest o značenju svakoga pojedinoga narječja kao sastavnice hrvatskoga jezika.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Opći: razvijanje kritičkoga mišljenja, sposobnost uključivanja u timski rad; sposobnost predstavljanja stečenoga znanja te rasprave o proučenim temama;

Specifični: osposobljenost za eksplikaciju čakavskih, kajkavskih i štokavskih tekstova s raščlambom i lingvističkom interpretacijom; transkripciju; u korelaciji s kolegijima Terenskih istraživanja osposobljenost za samostalni istraživački rad na terenu.

1.4. Sadržaj predmeta

U poučavanju se polazi od razvoja i uspostave skupina dijalekata u ranijim razdobljima kao hrvatskih narječja te o njihovim jezičnim samosvojnostima u odnosu na druge narječne formacije unutar sistema hrvatskoga jezika. Studenti će se upoznati s metodologijom proučavanja hrvatskih narječja u dosadašnjoj literaturi i njihovom istraženošću; predmigracijskom i današnjom stratifikacijom, razvojem u zonama kontakta s drugim narječjima ili inojezičnim jedinicama; temeljima lingvističke geografije i kartografiiranja na postojećim kartama hrvatskih narječja i njegovih hijerarhijskih nižih sastavnica; podrobno s povijesnim razvojem u literaturi zabilježenih izoglosa na različitim jezičnim razinama: fonologiji i fonetici s naglaskom na aofonskoj problematici i načelima transkripcije (tradicionalne hrvatske, IPA-e, prilagođene (OLA, ALE...), morfologiji, tvorbi, sintaksi, leksikologiji; podrobnije sa značajkama istraženijih dijalekata i njegovih podsustava prema zapisima o pojedinim mjesnim govorima, skupinama govora ili dijalektima (monografijama, npr. ekavskoga i ikavsko-ekavskoga čakavskoga dijalekta, sjeverozapadnočakavskoga prostora, međimurskoga kajkavskoga dijalekta, skupina govora, npr. monografijom o jugozapadnim istarskim govorima, pojedinim skupinama govora zapadnoga štokavskoga dijalekt), utvrđivanje «mjesne gramatike» na predlošcima.

1.5. Vrste izvođenja nastave		☐ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☒ mentorski rad ☒ ostalo: konzultacije		
1.6. Komentari		Planira se organizacija tematske radionice i studijskoga izleta.			
1.7. Obveze studenata					
Redovito i aktivno sudjelovanje na predavanjima i seminarima, samostalno istraživanje i usmeno izlaganje o zadanoj temi; timsko istraživanje na projektu, položen usmeni ispit.					
1.8. Praćenje rada studenata (pričak kroz podjelu ECTS bodova)					
Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi			
Pismeni ispit		Usmeni ispit	Esej		
Projekt			Referat		
Portfolio			Praktični rad		
1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitnu					
1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)					
<p>Brozović, D., Čakavsko narječe, u: Brozović, D. – Ivić, P., Jezik srpskohrvatski / hrvatskosrpski, hrvatski ili srpski, Jugoslavenski leksikografski zavod "Miroslav Krleža", Zagreb, 1988, str. 80–90.</p> <p>Langston, K., Čakavska prozodija, Matica hrvatska, Zagreb, 2015.</p> <p>Lisac, J., Hrvatska dijalektologija 2, Čakavsko narječe, Golden marketing – Tehnička knjiga, Zagreb, 2003.</p> <p>Lukežić, I., Čakavski ikavsko-ekavski dijalekt, Rijeka, 1990.</p> <p>Lukežić, I., Zajednička povijest hrvatskih narječja, 1. Fonologija. Rijeka: Hrvatska sveučilišna naklada – Filozofski fakultet – Katedra Čakavskog sabora Grobničine, 2012.</p> <p>Lukežić, I., Zajednička povijest hrvatskih narječja, 2. Morfologija. Rijeka: Hrvatska sveučilišna naklada – Filozofski fakultet – Katedra Čakavskog sabora Grobničine, 2015.</p> <p>Moguš, M., Čakavsko narječe, Školska knjiga, Zagreb, 1977.</p> <p>Šimunović, P., Einführung, u: Hraste, M. - Šimunović, P., Čakavisch-deutsches Lexikon, I, 1979, str. XII–XLVII.</p> <p>Šimunović, P., Dijalekatske značajke buzetske regije, Istarski mozaik, 8, 5, 1970, str. 35–49.</p> <p>Vranić, S., Čakavski ekavski dijalekt: sustav i podsustavi, Biblioteka časopisa Fluminensia, Odsjek za kroatistiku Filozofskoga fakulteta u Rijeci, Rijeka, 2005.</p> <p>Vranić, S., Govori sjeverozapadnoga makrosustava na otoku Pagu, 2. Morfologija, Rijeka, 2011.</p> <p>Vulić, S., Tvorba imenica u gradičanskohrvatskim čakavskim govorima, doktorska disertacija u rukopisu, Rijeka, 2005.</p> <p>Zubčić, S., Akcenatski tipovi imenica i glagola u sjeverozapadnim čakavskim govorima (sinkronijski i dijakronijski aspekt), doktorska disertacija u rukopisu, Rijeka, 2006.</p> <p>Barac-Grum, V., Kalinski, I., Lončarić, M., Zečević, V.: Zagrebački kaj, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje, Zagreb, 1998.</p> <p>Blažeka, Đ., Međimurski dijalekt : hrvatski kajkavski govorovi Međimurja, Matica hrvatska – Ogranak u Čakovcu, Čakovec, 2008.</p> <p>Brozović, D.: Kajkavsko narječe, u: Brozović, D. – Ivić, P., Jezik srpskohrvatski / hrvatskosrpski / hrvatski ili srpski, Jugoslavenski leksikografski zavod "Miroslav Krleža", Zagreb, 1988, str. 80–99.</p> <p>Finka, B.: O Rječniku hrvatskoga kajkavskoga književnog jezika, u: Rječnik hrvatskoga kajkavskoga književnog jezika, knj. 1., svezak I, Zagreb, 1984, str. 7–10.</p> <p>Houtzagers, H. P. <i>The Kajkavian Dialect of Hidegség and Fertőhomok</i>, Rodopi, Amsterdam – Atlanta, 1999.</p> <p>Ivić, S., Jezik Hrvata kajkavaca, Ljetopis JAZU, 48, Zagreb 1936; reprint: Zaprešić 1996.</p> <p>Lisac, J., Kajkavsko narječe i njegova proučavanja, Marulić, 35, 2002, str. 81–88.</p>					

Lončarić, M., *Kajkavsko narječe*, Školska knjiga, Zagreb, 1996.

Pronk, Tijmen. 2010. Rani razvoj goranskih govora. *Rasprave* 36/1: 97–133. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje, Zagreb.

Putanec, Valentin. 2000. Primjeri u

Šojat, A., *Zasade rječnika hrvatskih kajkavskih govora*, Hrvatski dijalektološki zbornik, 7, 1985, str. 337–361.

Težak, S., *Dokle je kaj prodro na čakavsko područje?*, Hrvatski dijalektološki zbornik, 5, 1981, str. 169–200.

Vermeer, W. R., *The rise and fall of the Kajkavian vowel system*, Studies in Slavic and General Linguistics, 3, 1983, str. 439–477.

Brozović, D., O problemu ijekavskočakavskog (istočnobosanskog) dijalekta, Hrvatski dijalektološki zbornik, 2, 1966, str. 119–208.

Brozović, D – P. Ivić, Jezik, srpskohrvatski/hrvatskosrpski, hrvatski ili srpski, Jugoslavenski leksikografski zavod "Miroslav Krleža", Zagreb, 1988.

Ivšić, S., *Današnji posavski govor*, Rad JAZU, 196, str. 125–254, 197, str. 9–138, 1913.

Halilović, S., *Govorni tipovi u međuriječju Neretve i Rijeke Dubrovačke*, Bosanskohercegovački dijalektološki zbornik, 7, 1996, str. 1–286.

Lisac, J., *Hrvatska dijalektologija 1, Hrvatski dijalekti i govorovi štokavskog narječja i hrvatski govorovi torlačkog narječja*, Golden marketing – Tehnička knjiga, Zagreb, 2003.

Šimundić, M., *Govor Imotske krajine i Bekije*, Djela ANUBiH, 26, 1971.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Barac-Grum, V., *Čakavsko-kajkavski govorni kontakt u Gorskem kotaru*, Izdavački centar Rijeka, Rijeka, 1993.

Finka, B., *Dugootički čakavski govorovi*, Hrvatski dijalektološki zbornik, 4, 1977, str. 7–178.

Hamm, J. i dr., *Govor otoka Suska*, Hrvatski dijalektološki zbornik, 1, 1956, str. 7–213.

Houtzagers, H. P., *The Čakavian Dialect of Orlec on the island of Cres*, Rodopi, Amsterdam, 1985.

Hraste, M., *Govori jugozapadne Istre*, Hrvatski dijalektološki zbornik, 2, 1966, str. 5–28.

Hraste, M., *Ikavski govorovi sjeverozapadne Istre*, Filologija, 5, 1967, str. 61–74.

Kalsbeek, J., *The Čakavian Dialect of Orbanići near Žminj in Istria*, Rodopi, Amsterdam – Atlanta 1998.

Lisac, J., *Fonoške značajke buzetskog dijalekta*, Čakavska rič, 2, 2001, str. 13–22.

Lukežić, I., *Trsatsko-bakarska i crikvenička čakavština*, Izdavački centar Rijeka, Rijeka 1996.

Lukežić, I., *Govori Klane i Studene*, Libellus, Crikvenica, 1998.

Lukežić, I. – Turk, M., *Govori otoka Krka*, Libellus, Crikvenica, 1998.

Moguš, M., *Današnji senjski govor*, Senjski zbornik, 2, 1966, str. 5–152.

Neweklowsky, G., *Hrvatska narječja u Gradišću i susjednim krajevima*, u: *Povijest i kultura gradišćanskih Hrvata*, 1995, str. 431–464.

Pliško, L., *Govor Barbanštine*, Filozofski fakultet u Puli, Pula, 2000.

Vranić, S., *Govori sjeverozapadnoga makrosustava na otoku Pagu*, 1. *Fonologija*, Matica hrvatska Ogranak Novalja, Rijeka 2002.

Vulić S. – Petrović, B., *Govor Hrvatskoga Groba u Slovačkoj*, Korabljica, 5, Zagreb, 1999.

Junković, Z., Jezik Antuna Vramca i podrijetlo kajkavskoga dijalekta. *Rad JAZU*, 363, 1972, str. 1–229.

Kapović, M., *Čakavsko i kajkavsko u donjosutlanskoj akcentuaciji (na primjeru govora Drinja)*, Hrvatski dijalektološki zbornik, 15, 2009, str. 195–209.

Lisac, J., *Prošlost i sadašnjost goranskoga dijalektalnoga stanja*, u: *Hrvatski dijalekti i jezična povijest*, Matica hrvatska, Zagreb, 1996. // Goransko dijalektalno stanje u prošlosti i sadašnjosti. *Hrvatski dijalektološki zbornik*, 10, 1997, str. 155–161.

Lončarić, M., *Kajkaviana & alia*, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje, Zagreb 2005. (i bibliografija navedena u knjizi)

Pronk, T., *Rani razvoj goranskih govora*, Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovje, 36/1, 2010, str. 97–133.

Šojat, A., *Položaj turopoljskih govora u hrvatskoj kajkavštini*, Zbornik za filologiju i lingvistiku, X, 1967, str. 147–153.

Šojat, A., *Pregled rada na istraživanju i obrađivanju kajkavskog narječja u poslijeratnom razdoblju*, Hrvatski dijalektološki zbornik, 6, 1982, str. 9–16.

Zečević, V., *Fonoške neutralizacije u kajkavskom vokalizmu*, Zavod za hrvatski jezik, Zagreb 1993.

Brozović, D., *Suvremeno štokavsko narječe kao plod konvergentnoga jezičnog razvoja*, Hrvatski dijalektološki zbornik, 7-1, 1985, str. 59–71.

Brozović, D., *Dva moguća fonološka tumačenja prozodijskoga sustava u Cavatskome govoru*, Croatica et Slavica Iadertina, 1, 2005, str. 19–30.

Finka, B. – Šojat, A., *Hrvatski ekavski govor jugozapadno od Vinkovaca*, Radovi Centra za znanstveni rad JAZU, Vinkovci, 3, 1975, str. 5–131.

Jozić, Ž., *Najstariji naglasni tip posavskoga govora danas*, Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovje, 30, 2004, str. 73–83.

Lehiste, I. – Ivić, P., *Fonetska analiza jedne slavonske akcentuacije*, Naučni sastanak slavista u Vukove dane, 6/1, 1976, str. 67–83.

Lukežić, I. *Štokavsko narječe (nacrт sveučilišnih predavanja)*, Radovi Zavoda za slavensku filologiju, 32, 1998, str. 117–135.

Lukežić, I., *Čakavsko u štokavskome govoru Imotske krajine*, Čakavska rič, 1-2, 2003., str. 5–25.

Okuka, M., *Govor Rame*, Svetlost, Sarajevo, 1983.

Rešetar, M., *Najstariji dubrovački govor*, Glas SAN, 201, 1951, str. 1–47.

Šimunović, P., *Toponimijsko-dijalekatski prinosi s Mljetom. Prilog rješavanju dijalekatskog supstrata Dubrovačkog otočja*, Filologija, 6, 1970, str. 237–245.

Vukušić, S., *Naglašavanje posavskoga govora prema zapadnom novoštakavskom naglašavanju (ikavaca)*, Filologija, 11, 1982–1983, str. 361–380.

Zima, L., *Njekoje, većinom sintaktične razlike između čakavštine, kajkavštine i štokavštine*, Zagreb 1887.

Monografije i rječnici pojedinih organskih idiomata ili skupina govora.

Popis se dopunjava recentnijim radovima

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Studentska ocjena predavanja i sadržaja predmeta, metoda rada, tematske radionice; kolegijalna evaluacija temeljena na sudjelovanju studenata na seminarima, participaciji na projektu, ocjeni usmenog izlaganja o zadanoj temi, uključenosti i proučenosti obvezne literature i literature po izboru, ocjena na ispitu.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	izv. prof. dr. sc. Dunja Brozović Rončević	
Naziv predmeta	Onomastika	
Studijski program	Poslijediplomski sveučilišni studij „Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika“	
Status predmeta	obvezan	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	4 6+0+6

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj je kolegija uvođenje studenata u temelje onomastike kako bi upoznali važnost proučavanja imena kao jezičnih spomenika materijalne i duhovne kulture i jezične povijesti naroda koji je ta imena stvorio i naroda koji se tim imenima služe kao svojom kulturnom i jezičnom baštinom. Osobita se pozornost posvećuje jezičnim dodirima koji se na prostoru Hrvatske i Europe iščitavaju iz onomastičkih podataka.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

proniknulo u jezičnu povijest i svijest naroda koji je ta imena stvorio i naroda koji se tim imenima služe kao svojom kulturnom i jezičnom baštinom.

1.4. Sadržaj predmeta

Onomastika je znanost koja se bavi proučavanjem i tumačenjem imena. Imena, kao najstariji jezični spomenici, čuvaju svojim likom i sadržajem i mnoge izvanjezične značajke. Predmetom, ali i metodologijom svojega istraživanja onomastika se nužno oslanja na izvanjezičnu stvarnost: na zemljopisni prostor i njegovu identifikaciju jezičnim sredstvima, na povjesne, antropološke, demografske, gospodarske i druge okolnosti u kojima je nastajalo ime. S obzirom da su imena znatno "otpornija" od apelativa u čuvanju starijih jezičnih osobina, ona su nam redovito pouzdanim pokazateljem za proučavanje starijih jezičnih osobina i iščitavanje jezičnih slojeva za koje često nemamo drugim materijalnim spomenika. Predmet onomastike su zemljopisna imena (toponimi), ljudska imena (antroponimi), imena naroda i etničkih grupa (etnonimi), ali i sva druga imena kojima čovjek imenuje svijet oko sebe (imena životinja, brodova, tvrtki, proizvoda i sl.).

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratoriј					
	☒ seminari i radionice						
	☐ vježbe						
	☐ obrazovanje na daljinu						
	☒ terenska nastava						
1.6. Komentari							
1.7. Obveze studenata							
Aktivno sudjelovanje u nastavi; samostalno istraživanje; seminarski rad; projektni zadatak; izlaganje; prikaz literature; usmeni ispit							
1.8. Praćenje rada studenata (prikaz kroz podjelu ECTS bodova)							
Pohadjanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt				Referat		Praktični rad	

Portfolio							
-----------	--	--	--	--	--	--	--

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitу

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Šimunović, P. 2005: *Toponimija hrvatskoga jadranskog prostora*, Zagreb : Golden marketing – Tehnička knjiga (odabrana poglavlja).
Šimunović, P. 1995: *Hrvatska prezimena*, Zagreb : Golden Marketing (odabrana poglavlja)
Frančić, Andela: *Međimurska prezimena*, Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje, 2002. (uvodna studija)
Matasović, R. 1997: O metodologiji onomastičkih istraživanja (na primjeru keltske onomastike), *Folia onomastica Croatica*, 6, Zagreb, 89-98.
Name Studies. An International Handbook of Onomastics, Berlin (de Gruyter): I, 1995; II, 1996 (odabrana poglavlja)

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Časopis: *Folia onomastica Croatica*, HAZU, Zagreb (odabrani članci)
Brozović Rončević, Dunja 1997: Važnost hidronimije za proučavanje slavenske etnogeneze. *Filologija*, 29, Zagreb, 1-24.
Koß, Gerhard: 2002: *Namenforschung: Eine Einführung in die Onomastik*, Max Niemeyer Verlag.

Peti, Mirko 1999. O tzv. sadržaju imena, *Folia onomastica croatica* 8, 97-122.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Studentska procjena kolegija; sudjelovanje u odabiru seminarskih radova i projektnih zadataka, procjena provedenih seminarskih i istraživačkih zadataka.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	red. prof. dr. sc. Amir Kapetanović	
Naziv predmeta	Tekstologija	
Studijski program	Poslijediplomski sveučilišni studij „Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika“	
Status predmeta	obvezan	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	4 4+0+8

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Opći je cilj kolegija upoznati studente s metodologijom rada u tekstologiji i koliko ona može pomoći u istraživanju jezika srednjovjekovnih i novovjekovnih izvora. Posebni su ciljevi kolegija razvijanje kompetencija studenata za filološku interpretaciju izvora i osposobljavanje za različite načine prezentacije građe i tekstova.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Opći: osposobljavanje za služenje literaturom u znanstvenom radu, razvijanje kritičkoga mišljenja, osposobljavanje za samostalan i timski rad, upoznavanje s načinima iskorištavanja suvremenih elektroničkih pomagala i medija u znanstvenom radu, razvijanje sposobnosti izražavanja pisanjem seminarskoga rada i izradom projektnoga zadatka.

Specifični: upoznavanje s primarnom i sekundarnom literaturom vezanom uz kolegij, primjena stičenih znanja iz drugih srodnih filoloških disciplina, razvijanje sposobnosti u čitanju i filološkom interpretiranju baštinskih tekstova.

1.4. Sadržaj predmeta

Sadržaj kolegija opisuјemo pomoću natuknica: terminologija i definicija tekstologije; pregled povijesti europske tekstologije s posebnim osvrtom na hrvatsku; Lachmannova metoda, Jagićeva kritika teksta; suvremene metode i tendencije u tekstologiji; jezik u tekstu i tekst u vremenu; tekst i društvo (oblici cenzure); problemi autorizacije, lokalizacije, datiranja i atribucije teksta; prenošenje teksta od izvora do izdanja (transliteracija, transkripcija); tri hrvatska pisma; vrste i izbor izvornika; vrste izdanja; uspostava osnovnoga teksta i kritički aparat u kritičkom izdanju; filološka interpretacija teksta; geneza i povijest određenoga teksta; specifičnosti tekstološkoga proučavanja jezika hrvatskih srednjovjekovnih i novovjekovnih izvora; prezentacija paralipomene; od izvora preko korpusa do rječnika; od rukopisa do elektroničkoga izdanja teksta.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☐ predavanja	☒ samostalni zadaci ☒ multimedija i mreža ☐ laboratoriј ☒ mentorski rad ☒ ostalo: konzultacije
	☒ seminari i radionice	
	☐ vježbe	
	☐ obrazovanje na daljinu	
	☐ terenska nastava	

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Aktivno sudjelovanje u nastavi; samostalno i timsko istraživanje; projektni zadatak; seminarski rad; izlaganje; pismeni i usmeni ispit

1.8. Praćenje rada studenata (pričak kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	

Projekt			Referat		Praktični rad	
Portfolio						

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitу

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

- A. Kapetanović, Jagićeva kritika teksta u hrvatskom i europskom kontekstu, *Filologija* 48, Zagreb, 2007, 65–77.
- A. Kapetanović, Digitalizacija korpusa starohrvatskih tekstova i kritika teksta, *The Future of Information Sciences: INFuture2007 – Digital Information and Heritage* (ur. Seljan, Sanja – Stančić, Hrvoje), Odsjek za informacijske znanosti, Filozofski fakultet, Zagreb, 2007, 173–182.
- I. Lukežić, Razvoj i uspostava hrvatskoga jezika u starijim razdobljima, *Fluminensia*, 1-2, Rijeka, 1999, str. 101-142.
- D. Malić, Skrivene veze hrvatske srednjovjekovne glagoljičke, ciriličke i latiničke grafije, *Glagoljica i hrvatski glagolizam* (zbornik), Zagreb/Krk, 2004, 549-560.
- D. Malić, Novija zapažanja o srednjovjekovnoj hrvatskoj latinici, *Filologija*, 34, Zagreb, 2000, 97–128.
- V. Štefanić, *Glagoljski rukopisi JAZU* (samo uvod u 1. knjizi), Zagreb, 1969.
- J. Vončina, Transkripcija hrvatskih latiničkih tekstova 15. i 16. stoljeća, *Radovi Zavoda za slavensku filologiju* 15, Zagreb, 1977, 145-154.
- J. Vončina, *Tekstološka načela za pisanu baštinu hrvatskoga izraza*, Matica hrvatska, Zagreb, 1999.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

- T. Bein, *Textkritik*, Peter Lang, Frankfurt a/m, 2011.
- J. Bratulić, Ediciona praksa hrvatskih istraživača i izdavača srednjovjekovnih tekstova u XIX i XX stoljeću, *Tekstologija srednjovekovnih južnoslavenskih književnosti* (zbornik), Beograd, 1981, 137–147.
- S. Damjanović, *Slovo iskona*, Zagreb, 2002.
- J. Hamm, Datiranje glagoljskih tekstova, *Radovi Staroslavenskog instituta*, 1, Zagreb, 1952, 1–68.
- D. Ivanić, *Osnovi tekstologije*, Narodna knjiga-Alfa, Beograd, 2001.
- A. Kapetanović, Odraz najstarije hrvatske pjesmarice (1380.) u petrogradskom Berčićevu zborniku br. 5 (XV. st.), *Colloquia Maruliana XIX*, Split, 2010, 19–29.
- A. Kapetanović, Versificirana biblijska pripovijest o Esteri (XVI. st.) u kontekstu hrvatske srednjovjekovne književne baštine i Marulićeva pjesničkoga kruga, *Colloquia Maruliana XX*, Split, 2011, 5–30.
- M. Moguš – J. Vončina, *Latinica u Hrvata*, Radovi Zavoda za slavensku filologiju, 11, Zagreb, 1969, 61-81.
- B. Plachta, *Editionswissenschaft*, Stuttgart, 1997.
- Stipićić, Jakov, *Povijesne pomoćne znanosti u teoriji i praksi*, Školska knjiga, Zagreb, 1972.
- J. Vončina, *Analize starih hrvatskih pisaca*, Split, 1977.
- Žagar, Mateo, *Uvod u glagoljsku paleografiju* 1, IHJJ, Zagreb, 2013.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Studentska evaluacija predmeta i pojedinih predavanja; kolegijalna evaluacija, analiza uspješnosti tematske radionice.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	red. prof. dr. sc. Silvana Vranić / red. prof. dr. sc. Diana Stolac	
Naziv predmeta	Terenska i arhivska istraživanja	
Studijski program	Poslijediplomski sveučilišni studij „Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika“	
Status predmeta	obvezni	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	4 4+0+8

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj je kolegija upoznati studente s načinima, načelima i metodologijom istraživanja različitih jezičnih razina primjenjenih u terenskom istraživanju za završene magisterske radnje, doktorske radnje te publicirane rade vrsnih dijalektologa ili bi mogli biti dobar teorijsko-metodološki istraživački i obradbeni model budućih radova. Uz uvođenje u takvu problematiku cilj je ovoga kolegija pomoći studentu u odabiru odgovarajuće metodologije, transkripcije, u izradi upitnika (kvestionara), uporabi sredstava i pomagala za terenska istraživanja nužna za izradu njihove doktorske radnje te izradu popratnih dijalekatnih karata.

U segmentu vezanom uz arhivska i povjesnojezična istraživanja cilj je upoznati se s mogućnostima arhivskih istraživanja te istraživanja tiskane i rukopise građe.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Opći: razvijanje kritičkoga mišljenja, sposobnosti samostalnoga istraživanja, prezentacije tema i rasprave o temama.

Specifični: razvijanje kompetencije za prikupljanje i obradu dijalektološke i povjesnojezične građe te razvijanje vještina u uporabi suvremenih sredstava i pomagala pri obradi građe.

1.4. Sadržaj predmeta

Sadržaj su kolegija teorijsko-metodološki istraživački i obradbeni modeli koje su predavači osobno koncipirali i primijenili u svome istraživačkomu i znanstvenom radu ili ih predlažu kao moguće, znanstveno utemeljene modele. U predavanjima se izlažu teorijski aspekti i metodologije pronalaženja konkretnih dijalekatskih podataka, a na seminarima se izrađuju modeli za terenska istraživanja i modeli za obradbu prikupljena materijala te provjerava obradba podataka. Modeli su varijabilni i odabiru se između ponuđenih: kvestionara za istraživanje akcentuacije ikavsko-ekavskoga dijalekta, kvestionara za istraživanje ekavskoga dijalekta, upitnika za utvrđivanje akcentuacije sjeverozapadnih čakavskih govora bez obzira na njihovu dijalekatnu pripadnost, upitnika i metoda za istraživanje akcentuacijskih tipova, drugih fonoloških razlikovnosti, morfoloških osobitosti pojedinoga areala, tvorbene razine i sintaktičke razine te leksikološke i leksikografske razine govora pojedinog areala, modela za istraživanje na području onomastike itd.

U segmentu vezanom uz povjesnojezična istraživanja naglasak je na različitim metodama pristupa tiskanoj građi u odnosu na rukopisnu građu. Modeli su varijabilni i odabiru se između ponuđenih: opis morfologije imenica u hrvatskim dopreporodnim gramatikama; usporedne analize više gramatika istoga autora (na primjeru Šime Starčevića i Dragutina Antuna Parčića); sintaktostilistička analiza dopreporodnih gramatika ili izabranih tekstova iz pisane baštine; nazivoslovne analize.

Modeli će biti priključeni ovome kolegiju kao izborni, a student će odabir om kolegija koji će biti u funkciji njegove doktorske disertacije i izradom zadatka prikupiti broj bodova predviđen ovim kolegijem.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☐ predavanja	☒ samostalni zadaci
	☒ seminari i radionice	☐ multimedija i mreža
	☐ vježbe	☒ laboratorij
	☐ obrazovanje na daljinu	☒ mentorski rad

	☒ terenska nastava	☒ ostalo: konzultacije																					
1.6. Komentari																							
1.7. Obveze studenata																							
Redovito i aktivno sudjelovanje na predavanjima i seminarima, položen pismeni ispit za koji je student dužan izraditi model koji uključuje obavljeno terensko istraživanje i obradu prikupljenoga materijala, tj. seminarski rad na temelju terenskoga istraživanja u dogовору s nositeljem obradbenoga modela (za dijalektološki segment), odnosno seminarski rad na temelju tekstološkoga istraživanja (za povjesnojezični segment), te usmeni ispit provjere usvojenosti literature.																							
1.8. Praćenje rada studenata (pričak kroz podjelu ECTS bodova)																							
Pohađanje nastave	Aktivnost u nastavi	Seminarski rad	Eksperimentalni rad																				
Pismeni ispit	Usmeni ispit	Esej	Istraživanje																				
Projekt		Referat	Praktični rad																				
Portfolio																							
1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu																							
1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)																							
Brozović, D., O fonetskoj transkripciji, u: Fonološki opisi, Sarajevo, 1981, str. 17-25. Ivšić, S., Nacrt za istraživanje hrvatskih i srpskih narječja, Zagreb, 1914. Finka, B., Naputak za istraživanje i obrađivanje čakavskih govora, Hrvatski dijalektološki zbornik, 3, 1973, 5-76. Lončarić, M., Sustavi u dijalektologiji, u: Kaj jučer i danas, 1990, 11-29. Lukežić, I., Teorijske i metodološke postavke za izradbu rječnika grobničkog govora, Grobnički zbornik, 3, 1994, 64-70. Moguš, M., O mogućnostima kompjutorske obrade dijalekatskih podataka, Hrvatski dijalektološki zbornik 5, 1981, 19-22. Moguš, M., Nacrt za rječnik čakavskoga narječja, Hrvatski dijalektološki zbornik, 7, 1, 1985, 319-336. Šojat, A., Zasade rječnika hrvatskih kajkavskih govora, Hrvatski dijalektološki zbornik, 7, 1, 1985, 337-361. Druge bibliografske jedinice donosi svaki nositelj teorijsko-metodološkoga istraživačkoga i obradbenoga modela za svoj kolegij (istraživački kolegiji). Za povjesnojezični segment: u dogоворu sa studentima vezano uz konkretnе zadatke.																							
1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)																							
Dodatna se literatura dogovara sa studentima vezano uz konkretnе zadatke.																							
1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu																							
<table border="1"><thead><tr><th>Naslov</th><th>Broj primjeraka</th><th>Broj studenata</th></tr></thead><tbody><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr></tbody></table>			Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata																		
Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata																					
1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija																							
Studentska evaluacija predmeta i pojedinih predavanja; kolegijalna evaluacija, evaluacija predloženih i provedenih seminarskih i istraživačkih zadataka, definiranje standarda kvalitete na konkretnome predmetu...																							

Opće informacije		
Nositelj predmeta	doc. dr. sc. Željko Jozić	
Naziv predmeta	Metode digitalizacije narječne građe	
Studijski program	Poslijediplomski sveučilišni studij „Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika“	
Status predmeta	izborni	
Godina		
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	4 2+2+0

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Kolegij je zamišljen kao niz predavanja i praktičnih vježba na kojima će se studenti upoznati s osnovnim metodama digitalne obradbe narječne građe. To znači da će se studente upućivati u načine prikupljanja, razvrstavanja i digitalne obradbe dijalektološkog materijala koji se prikupi na terenu. Osim toga, studente će se upućivati u rad s digitalnim bazama dijalektoloških podataka, s načinima njihove primjene i konkretne uporabe u praksi.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Na ovom se kolegiju studenti upoznaju s temeljnim metodološkim postupcima digitalizacije prikupljenoga dijalektološkog materijala i obradbe unutar digitalnih baza podataka, a stečena znanja bit će im od velike koristi u kasnijem radu na prikupljanju, razvrstavanju i obradbi materijala prikupljenoga na terenu.

1.4. Sadržaj predmeta

- osnovne postavke prikupljanja narječne građe
- digitalna obradba zvučnih zapisa
- seleksioniranje prikupljene građe, njezino razvrstavanje i digitalizacija
- rad s računalnim bazama podataka
- osnove rada s digitalnim bazama podataka

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
	☒ seminari i radionice	
	☒ vježbe	
	☐ obrazovanje na daljinu	
	☐ terenska nastava	
☒ multimedija i mreža		
☐ laboratoriј		
☐ mentorski rad		
☒ ostalo: konzultacije		

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Redovito i aktivno sudjelovanje na predavanjima, samostalan rad na prikupljanju dijalektološke građe te usustavljanje i digitalizacija prikupljenoga materijala.

1.8. Praćenje rada studenata (pričak kroz podjelu ECTS bodova)

Pohadjanje nastave	Aktivnost u nastavi	Seminarski rad	Eksperimentalni rad
Pismeni ispit	Usmeni ispit	Esej	Istraživanje
Projekt		Referat	Praktični rad
Portfolio			

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitу

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Belić, A. 1926-27: *Misli o prikupljanju dijalekatskog materijala*, Južnoslovenski filolog VI, str. 1-10, Beograd

Hraste, M. 1959-60: *Metodologija ispitivanja naših dijalekata*, Jezik 3-4, str. 71-81, Zagreb.

Kalsbeek, J. 1998: *The Čakavian Dialect of Orbanići Near Žminj in Istria*, Amsterdam - Atlanta.

Jozić, Ž. 2007: *O metodologiji terenskoga istraživanja*, Šokačka rič 4, Vinkovci

Lisac, J. 2003: *Hrvatska dijalektologija 1*, Zagreb.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Feagin, Crawford. 22004: Language Variation and Change (ur. Chambers, J. K. – Trudgill, P. – Schilling-Estes, N.), Malden-Oxford-Carlton.

Chambers, J. K. - Trudgill, P. 22003: *Dialectology*, Oxford.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Studentska evaluacija, kolegijalna evaluacija, nositelj procjenjuje studentsku uspješnost na kraju ciklusa i unosi promjene na temelju dobivenih povratnih informacija.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	red. prof. dr. sc. Marija Turk	
Naziv predmeta	Jezično posuđivanje u hrvatskom jeziku	
Studijski program	Poslijediplomski sveučilišni studij „Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika“	
Status predmeta	izborni	
Godina		
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	4 4+0+0

1. OPIS PREDMETA**1.1. Ciljevi predmeta**

Cilj je kolegija upoznati studente s leksičkim inovacijama nastalima kalkiranjem prema jezima s kojima je kroz povijest bio u kontaktu.

1.2. Uvjeti za upis predmeta**1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet**

Razvijanje spoznaja o specifičnom načinu leksičkoga bogaćenja, semantičkim i tvorbenim inovacijama i aktivna odnosa prema stranim uzorima, zauzimanje kritičkoga stava prema stranojezičnim utjecajima.

1.4. Sadržaj predmeta

Kalkiranje kao oblik latentnoga jezičnoga posuđivanja. Purizam u povijesti hrvatskoga jezika i aktiviranje vlastitih mogućnosti u pronalaženju izraza za pojmovne inovacije. Klasifikacija prevedenica (kalkova) prema načinu transfera. Klasifikacija prevedenica s obzirom na jezičnu razinu kojoj pripadaju. Strani jezici kao davatelji obrasca za kalkiranje. Uloga posredničkih jezika. Prevedenice nastale u različitim razdobljima. Prevedenice i hrvatska dvojezična i višejezična leksikografija.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
	☐ seminari i radionice	
	☐ vježbe	
	☐ obrazovanje na daljinu	
	☐ terenska nastava	
1.6. Komentari		☐ multimedija i mreža
		☐ laboratorij
		☐ mentorski rad
		☐ ostalo: konzultacije

1.6. Komentari**1.7. Obvezne studenata**

izrada samostalnih zadataka i usmeni ispit

1.8. Praćenje rada studenata (pričak kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt				Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu**1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)**

Muhvić-Dimanovski, V.: Prevedenice - jedan oblik neologizama. Rad HAZU, 446, Zagreb, 1992., 93 -205.

Sočanac i dr. Hrvatski jezik u dodiru s europskim jezicima. Nakladni zavod Globus, Zagreb. 2005.

Thomas, G.: Linguistic Purism. Longman, London-NewYork, 1991.

Turk, M. Jezično kalkiranje u teoriji i praksi. Prilog lingvistici jezičnih dodira. Hrvatska sveučilišna naklada i Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Zagreb, 2013.

Popis se popunjava recentnim radovima.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Nyomárkay, I.: Ungarische Vorbilder der kroatischen Spracherneuerung, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1989., 245 str.

Pranjković, I.: Hrvatski i klasični jezici. Zbornik Zagrebačke slavističke škole, Zagreb, 2001., 156-163.

Rammelmeyer, M.: Die deutschen Lehnübersetzungen im Serbokroatischen. Franz Steiner Verlag GMBH, Wiesbaden, 1975., 319 str.

Popis se popunjava recentnim radovima.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Studentska evaluacija predmeta; kolegijalna evaluacija, uspjeh na ispitu, evaluacija predloženih i provedenih istraživačkih zadataka, definiranje standarda kvalitete na predmetu.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	doc. dr. sc. Marinka Šimić	
Naziv predmeta	Hrvatski glagolizam	
Studijski program	Poslijediplomski sveučilišni studij „Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika“	
Status predmeta	izborni	
Godina		
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	4 4+0+0

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj je kolegija upoznati studente s počecima slavenske pismenosti i najstarijim slavenskim tekstovima (kanonski tekstovi), kao i najstarijim slavenskim grafijama - glagoljicom i cirilicom. Temeljni je cilj kolegija upoznati studente s počecima hrvatske pismenosti, odnosno cirilometodskim razdobljem na temelju očuvanih spomenika od epigrafskih preko rukopisa do tiskanih glagoljskih izdanja.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Opći: razvijanje kritičkog mišljenja i sposobnosti potrebnih za profesionalni razvoj i izgradnju istraživačke karijere.

Specifični: razvijanje spoznaja o važnosti razumijevanja jezične povijesti, tj. razvoja hrvatske pismenosti i književnosti; razvijanje svijesti o hrvatskoj srednjovjekovnoj kulturi kao najznačajnijoj glagoljskoj slavenskoj književnosti; upoznavanje temeljne i izborne literature uz zauzimanje kritičkog stava o njoj.

1.4. Sadržaj predmeta

Osnova programa obuhvaća proučavanje početaka hrvatske pismenosti ponikle na izravnome cirilometodskome nasleđu i tradiciji i to na temelju očuvanih spomenika: epigrafskih (od 11. stoljeća), fragmenata (12. i 13. stoljeće), rukopisa liturgijski i neliturgijski (druga polovica 14. stoljeća do 16. stoljeća), tiskana glagolska izdanja (od 1483.). Posebice se analizira jezik hrvatskoglagoljskih tekstova, kako liturgijskih tako i neliturgijskih.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☒ mentorski rad ☒ ostalo: konzultacije
	☐ seminari i radionice	
	☐ vježbe	
	☐ obrazovanje na daljinu	
	☐ terenska nastava	

1.6. Komentari

1.7. Obvezne studenata

usmeni ispit

1.8. Praćenje rada studenata (pričak kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt				Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitу

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Damjanović, S. Tragom jezika hrvatskih glagoljaša, Zagreb 1984.

Damjanović, S. Slovo iskona, Zagreb 2002.

Fučić, B. Glagoljski natpisi, Zagreb 1982.

Hercigonja, E. Tropismena i trojezična kultura hrvatskoga srednjovjekovlja, Zagreb 1994.

Hercigonja, E. Srednjovjekovna književnost, Zagreb 1972.

Hercigonja, E. Nad iskomom hrvatske knjige, Zagreb 1983.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Damjanović, S. Jedanaest stoljeća nezaborava, Osijek 1991.

Mihaljević, M. Generativna fonologija hrvatske redakcije crkvenoslavenskoga jezička časopis Slovo i izdanja Staroslavenskoga instituta

Tandarić, J. Hrvatskoglagolska liturgijska književnost, Zagreb 1993.

Štefanić, V. Glagoljski rukopisi otoka Krka, Zagreb 1960.

Petrović, I. Marijini mirakuli, Zagreb 1977.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Studentska evaluacija predmeta i predavanja, kolegijalna evaluacija, uspjeh na ispitу.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Ao. Univ.-Prof. Dr. Georg Holzer	
Naziv predmeta	Glasovni razvoj od praslavenskog do hrvatskog	
Studijski program	Poslijediplomski sveučilišni studij „Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika“	
Status predmeta	izborni	
Godina		
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	4 4+0+0

1. OPIS PREDMETA**1.1. Ciljevi predmeta**

Cilj je kolegija upoznati studente s metodama rekonstrukcije praslavenskoga jezika i s glasovnim zakonima koji su pretvorili praslavenski u hrvatski, uključujući akcentuaciju.

1.2. Uvjeti za upis predmeta**1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet**

Opći: razvijanje sposobnosti za povjesnojezična istraživanja;

Specifični: razvijanje specifičnih sposobnosti za jezičnu rekonstrukciju i primjenu glasovnih zakona u leksičkoj rekonstrukciji.

1.4. Sadržaj predmeta

Kolegij će sustavno pratiti razvoj hrvatskoga jezika iz praslavenskoga s osobitim obzirom na razvoj fonološkoga i akcenatskoga sustava. Materijal na kojem se prikazuju metode rekonstrukcije i glasovni zakoni sadržava i hrvatske toponime, prije svega one romanskoga podrijetla.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
	☐ seminari i radionice	
	☐ vježbe	
	☐ obrazovanje na daljinu	
	☐ terenska nastava	
1.6. Komentari		☐ multimedija i mreža
		☐ laboratorij
		☐ mentorski rad
		☒ ostalo: konzultacije

1.6. Komentari

pismenii ispit

1.8. Praćenje rada studenata (pričak kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt				Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitу**1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)**

- S. Ivšić, Slavenska poredbena gramatika, Zagreb 1970
A. Leskien, Grammatik der serbo-kroatischen Sprache. Lautlehre – Stammbildung – Formenlehre, Zweite Auflage Heidelberg 1976
G. Holzer, Die Einheitlichkeit des Slavischen um 600 n. Chr. und ihr Zerfall, Wiener Slavistisches Jahrbuch 41 (1995) 55-89
G. Holzer, Zur Rekonstruktion urslavischer Lautungen, u: Prasłowiańska i jej rozpad, eds. J. Rusek i W. Boryś, Warszawa 1998, 57-72
G. Holzer, Zur Auswertung von Toponymen antiken Ursprungs für die kroatische Lautgeschichte, Folia onomastica Croatica 8 (1999) 81-96
G. Holzer, Glasovni razvoj hrvatskoga jezika, Zagreb 2011

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

- G. Holzer, Zur Akzentuierung romanisch vermittelter Gräzismen im Kroatischen, in: E. Stadnik-Holzer (Hrsg.), Baltische und slavische Prosodie. International Workshop on Balto-Slavic Accentology IV (Scheibbs, 2.–4. Juli 2008). Scheibbser Internationale Sprachhistorische Tage I (= Schriften über Sprachen und Texte 11), Frankfurt am Main 2011, 81-88
G. Holzer, Gli Slavi prima del loro arrivo in Occidente, u: Lo spazio letterario del Medioevo. 3. Le culture circostanti. Direttori: M. Capaldo et alii. Volume III: Le culture slave. A cura di M. Capaldo, Roma 2006, 13-49
G. Holzer, Die Geschichte des Slavischen der Stadt Saloniki bis zum Jahr 863, u: J. Reinhart (Hrsg.), Slavica mediaevalia in memoriam Francisci Venceslai Mareš (= Schriften über Sprachen und Texte 8), Frankfurt am Main 2006, 29-67

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

studentska evaluacija predmeta

Opće informacije		
Nositelj predmeta	doc. dr. sc. Anastazija Vlastelić	
Naziv predmeta	Povjesna sintaksa	
Studijski program	Poslijediplomski sveučilišni studij „Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika“	
Status predmeta	izborni	
Godina		
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	4 2+0+2

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj je kolegija upoznati studente s osnovnim načinima, načelima i metodologijom sintaktičkih istraživanja kao dijela povjesnojezičnih istraživanja.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Opći: razvijanje kritičkoga mišljenja; razvijanje sposobnosti potrebnih za profesionalni razvoj i izgradnju istraživačke karijere (samostalan rad, planiranje rada i korištenja vremena, organizacijske sposobnosti); sposobnost prezentacije tema iz područja predmeta te kompetentnoga raspravljanja o njima;

Specifični: razvijanje spoznaje o važnosti razumijevanja standardizacijskih procesa u dopreporodnome razdoblju hrvatske pismenosti; upoznavanje temeljne i izborne literature o predmetu, uz zauzimanje kritičkoga stava prema njoj; osposobljavanje za pristup sintaktičkim istraživanjima; razvijanje kompetencije za iščitavanje podtekstova u jezičnim opisima različitih metodoloških pristupa.

1.4. Sadržaj predmeta

Osnova programa obuhvaća poučavanje sintaktičkih opisa u hrvatskom gramatikama, s naglaskom na dopreporodnim gramatikama. Postavljaju se u suodnos s latinskim gramatičkim opisima. Analizira se razvoj pristupa sintaksi od usputnih napomena do cjelovitih knjiga sa sintaktičkom problematikom.

Polazna je analiza Kašićeve gramatike, a u dogovoru sa studentima izabiru se ostale gramatike za istraživanje.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☒ mentorski rad ☒ ostalo: konzultacije
	☒ seminari i radionice	
	☐ vježbe	
	☐ obrazovanje na daljinu	
	☐ terenska nastava	

1.6. Komentari

Planira se organizacija jedne tematske radionice.

1.7. Obveze studenata

Aktivno sudjelovanje u nastavi; pripremljenost za nastavu; samostalno istraživanje; seminarski rad; projektni zadatak; timsko istraživanje; izlaganje.

1.8. Praćenje rada studenata (pričak kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt				Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitу

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

- Katičić, R., Gramatika Bartola Kašića, RAD JAZU 388, Zagreb 1981, str. 5-129.
Stolac, D., Metodološki problemi u istraživanju sintakse u starijim hrvatskim gramatikama, Fluminensia, br. 1-2, Rijeka 2004., str. 31-43.
Stolac, D. Sintaksa u hrvatskim gramatikama u 20. st, Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovje, god. 31, Zagreb 2005., str. 249-276.
Stolac, D. – Vlastelić, A., Metodološki izazovi suvremenih istraživanja povijesne sintakse hrvatskoga jezika, Festschrift for Janneke Kalsbeek, Amsterdam 2017. (u tisku)

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

- Kašić, B. Institutionum linguae illyricae libri duo / Osnove ilirskoga jezika u dvije knjige, pretisak, Zagreb 2002.
Stolac, D., Sintaksa Bartola Kašića, Fluminensia, god. 3, br. 1-2, Rijeka, 1991, str. 77-81.
Stolac, D. - Holjevac, S., Kašićeva sintaksa, Drugi hrvatski slavistički kongres, knj. 1 (Zbornik radova), Zagreb, 2001, str. 157-162.
Tafra, B., Gramatika u Hrvata i Vjekoslav Babukić, Zagreb 1993.
Pretisci gramatika.
Popis se dopunjava recentnim radovima.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Studentska evaluacija predmeta; evaluacija predloženih i provedenih seminarskih i istraživačkih zadataka, analiza uspješnosti tematske radionice

Opće informacije		
Nositelj predmeta	red. prof. dr. sc. Ivo Pranjković	
Naziv predmeta	Jezik bosanskohercegovačkih franjevaca	
Studijski program	Poslijediplomski sveučilišni studij „Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika“	
Status predmeta	izborni	
Godina		
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	4 2+0+2

1. OPIS PREDMETA**1.1. Ciljevi predmeta**

Upoznati se s osnovnim osobitostima jezika bosanskohercegovačkih franjevaca od Matije Divkovića do kraja 19. stoljeća (do fra Grge Martića). Upozoriti na specifičnosti u uporabi bosanice (bosančice) i latinice. Upozoriti ukratko na jezikoslovna djela bosanskih franjevaca (posebno na latinske gramatike te na djelatnost fra Marijana Šunjjića).

1.2. Uvjeti za upis predmeta**1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet****1.4. Sadržaj predmeta**

Povijesni okvir djelovanja bosanskih franjevaca od 1291. godine do kraja 19. stoljeća. Fra Matija Divković. Franjevci koji su svoja djela objavljivali bosanicom. Franjevci koji su svoja djela objavljivali latinicom (od fra Ivana Bandulavića nadalje). Djela vjerskoga sadržaja. Ljetopisi bosanskih franjevaca. Pjesništvo. Memoaristika. Putopisi.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci ☒ multimedija i mreža ☒ laboratoriј ☒ mentorski rad ☒ ostalo: konzultacije
	☒ seminari i radionice	
	☐ vježbe	
	☐ obrazovanje na daljinu	
	☐ terenska nastava	

1.6. Komentari**1.7. Obvezne studenata**

Usmeni ispit

1.8. Praćenje rada studenata (pričak kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt				Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu**1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)**

J. Jelenić: Kultura i bosanski franjevci, I-II, Sarajevo, 1912-1913.
Kovačić: Biobibliografija franjevaca Bosne Srebrenе, Sarajevo, 1991.
H. Kuna: Hrestomatija starije bosanske književnosti, Sarajevo, 1974.
I. Pranjković: Hrvatski jezik i franjevci Bosne Srebrenе, Zagreb, 2000.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Recentni radovi te stariji izvori – prema studentskome interesu.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Studentska anketa.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	red. prof. dr. sc. Diana Stolac	
Naziv predmeta	Hrvatski književni jezik u 19. stoljeću	
Studijski program	Poslijediplomski sveučilišni studij „Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika“	
Status predmeta	izborni	
Godina		
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	4 2+0+2

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj je kolegija upoznati studente s osnovnim načinima, načelima i metodologijom povjesnojezičnih istraživanja, usmjeravajući pozornost na standardizacijske procese u 19. stoljeću. Time će se studentima omogućiti razumijevanje izbora nacionalnog književnog jezika početkom i sredinom 19. st. te filoloških dvojbi tijekom cijelog stoljeća.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Opći: razvijanje kritičkoga mišljenja; razvijanje sposobnosti potrebnih za profesionalni razvoj i izgradnju istraživačke karijere (samostalan rad, planiranje rada i korištenja vremena, organizacijske sposobnosti); sposobnost prezentacije tema iz područja predmeta te kompetentnoga raspravljanja o njima;

Specifični: razvijanje spoznaje o važnosti razumijevanja standardizacijskih procesa u dopreporodnome, preporodnome i postpreporodnome razdoblju hrvatske pismenosti; upoznavanje temeljne i izborne literature o predmetu, uz zauzimanje kritičkoga stava prema njoj; osposobljavanje za pristup tekstološkim istraživanjima; razvijanje kompetencije za iščitavanje podtekstova u jezičnoj politici.

1.4. Sadržaj predmeta

Osnova programa obuhvaća proučavanje razvoja hrvatskoga književnog jezika od početaka 19. st. do 1918. godine (odnosno za neke teme i do kraja 20. st.). U proučavanju 19. st. naglasak je na analizi rješavanja filoloških dvojbi prema postavkama filoloških krugova tradicionalno zvanih filološkim školama, gramatikologiji u 19. stoljeću te stvaranju hrvatskoga nazivlja kao identitetskom obilježju.

Tematske se radionice organiziraju u dogовору са студентима (prijedlozi: riječka filološka škola; gramatičar Šime Starčević; stvaranje hrvatskoga pomorskog nazivlja u 19. st.).

Studijski je izlet u vilu Ružić (obilazak spomen-kuće).

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
	☒ Seminari i radionice	
	☐ vježbe	
	☐ obrazovanje na daljinu	
	☐ terenska nastava	
1.6. Komentari		☐ multimedija i mreža
		☐ laboratorij
		☒ mentorski rad
		☒ ostalo: konzultacije

1.6. Komentari Planira se organizacija jedne tematske radionice te studijskoga izleta.

1.7. Obveze studenata

Aktivno sudjelovanje u nastavi; pripremljenost za nastavu; samostalno istraživanje; seminarski rad; projektni zadatak; timsko istraživanje; izlaganje

1.8. Práćenje rada studenata (pričak kroz podjelu ECTS bodova)

Pohadjanje		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
------------	--	---------------------	--	----------------	--	---------------------	--

nastave						
Pismeni ispit	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt			Referat		Praktični rad	
Portfolio						

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Iveković, F. – Broz, I. – Maretić, T. – Rožić, V. – Rešetar, M. – Radić, A. – Andrić, N. – Boranić, D., Jezikoslovne rasprave i članci, Stoljeća hrvatske književnosti, Zagreb 2001.

Kurelac, F. – Šulek, B. – Pacel, V. – Veber Tkalcović, A., Jezikoslovne rasprave i članci, Stoljeća hrvatske književnosti, Zagreb 1999.

Povijest hrvatskoga jezika (knj. 4 – 19.stoljeće), Zagreb, 2015.

Stolac, D. Riječki filološki portreti, Rijeka 2006.

Vince, Z., Putovima hrvatskoga književnog jezika, Zagreb 2002.

Vončina, J., Preporodni jezični temelji, Zagreb 1993.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Brozović, D., Standardni jezik, Zagreb 1970.

Ham, S., Jezik zagrebačke filološke škole, Osijek 1998.

Jonke, Lj., Hrvatski književni jezik 19. i 20. stoljeća, Zagreb 1971.

Moguš, M., Povijest hrvatskoga književnoga jezika, Zagreb 1993.

Stolac, D., Hrvatsko pomorsko nazivlje, Rijeka 1998.

Stolac, D. – Grahovac-Pražić, V., Šime satrčević – od riči do Ričoslovja, Gospić, 2015.

Tafra, B., Gramatika u Hrvata i Vjekoslav Babukić, Zagreb 1993.

Vončina, J., Temelji i putovi Gajeve grafijske reforme, Filologija, 13, 1985, 7-88.

Popis se dopunjava recentnim radovima.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Studentska evaluacija predmeta; evaluacija predloženih i provedenih istraživačkih zadataka, analiza uspješnosti tematske radionice i studijskoga izleta

Opće informacije		
Nositelj predmeta	izv. prof. dr. sc. Sanja Zubčić	
Naziv predmeta	Čakavská akcentuacija	
Studijski program	Poslijediplomski sveučilišni studij „Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika“	
Status predmeta	izborni	
Godina		
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	4 2+0+2

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Osnovni je cilj kolegija istaknuti važnost naglasnoga sustava čakavskih idioma zbog očuvanosti vrlo arhaičnih akcenatskih značajki, i važnost akcentuacije kao bitnoga strukturalnoga kriterija za klasifikaciju u dijalektologiji. Konkretni je cilj nastave upoznati studente s načelima i metodologijom istraživanja akcenatskih sustava, metodama rekonstrukcije ishodišnoga akcenatskoga sustava i sposobiti ih za samostalno istraživanje akcentuacije na terenu te analizu i sintezu zabilježenih jezičnih činjenica.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Opći: razvijanje kritičkoga mišljenja, sposobnosti samostalnoga istraživanja, prezentacije tema i rasprave o temama.
Specifični: sposobnost transkripcije zapisa i gorovne interpretacije odabralih tekstova u skladu s akcenatskim značajkama onoga govora na kojem su napisani i poznavanje u poeziji uspostavljenih versifikacijskih obrazaca. Posredno, zbog poznавања starohrvatske akcentuacije razvijanje sposobnosti gorovne interpretacije, te stilističke i versifikacijske analize odabralih tekstova starije hrvatske književnosti.

1.4. Sadržaj predmeta

U predavanjima se obrađuje metodologija akcenatskih istraživanja: modeli opisa akcenatskih sustava nestandardnojezičnih idioma zastupljeni u literaturi; prikupljanje akcenatskih podataka iz literature, prikupljanje akcenatskih podataka na snimkama iz fonoteke Studija. Metodološki instrumentarij za terenski rad: različite vrste upitnika (cijljani, opći), snimljen ogled govora, opservacije dijalektologa bilježene tijekom dugotrajnog boravka među izvornim govornicima. Postupci obrade prikupljenoga materijala. Metode analize i interpretacije podataka. Analiza obuhvaća utvrđivanje akcenatskoga inventara i distribucije, utvrđivanje eventualnih metataksi i metatonija, utvrđivanje akcenatskih tipova određene promjenjive vrste riječi u zapisima.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
	☒ seminari i radionice	☐ multimedija i mreža
	☐ vježbe	☒ laboratorij
	☐ obrazovanje na daljinu	☒ mentorski rad
	☐ terenska nastava	☒ ostalo: konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

1.8. Praćenje rada studenata (pričak kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
-------------------	--	---------------------	--	----------------	--	---------------------	--

Pismeni ispit	Usmeni ispit	Esej	Istraživanje
Projekt		Referat	Praktični rad
Portfolio			

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitу

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Brozović, D. – Ivić, P., Ishodišni srpskohrvatski / hrvatskosrpski fonološki sistem, u: Fonološki opisi, 9, 1981, 221-226.

Ivšić, S., Prilog za slavenski akcenat, u: Rad JAZU, 187, 1911, 33-207.

Kapović, M., Razvoj hrvatske akcentuacije, u: Filologija, 51, 1-39.

Langston, K., Čakavian Prosody, Slavica, Bloomington, 2006.

Lukežić, I., Zajednička povijest hrvatskih narječja. 1. Fonologija, Hrvatska sveučilišna naklada – Filozofski fakultet u Rijeci – Katedra Čakavskoga sabora Grobničine, Zagreb –Rijeka, 2012.

Vermeer, W., On the Principal Sources for the Study of Čakavian Dialects with Neocircumflex in Adjectives and e-Presents, u: SSGL, 2, 1982, 279-341.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Houtzagers, H. P. – Budovskaja, E., Nominal and Verbal Inflection in the Čakavian Dialect of Kali on the Island of Ugljan, u: SSBL, 1996, 143-166.

Kalsbeek, J. The Čakavian Dialect of Orbanići near Žminj in Istria, Amsterdam – Atlanta, 1998.

Lukežić, I., Čakavski ikavsko-ekavski dijalekt, Rijeka, 1990.

Lukežić, I., Zajednička povijest hrvatskih narječja. 2. Morfologija, Hrvatska sveučilišna naklada – Filozofski fakultet u Rijeci – Katedra Čakavskoga sabora Grobničine, Zagreb –Rijeka, 2015.

Stang, C. S., Slavonic accentuation, Oslo, 1965.

Stankiewicz, E., The Accentual Patterns of the Slavic Languages, Stanford, California, 1993.

Šimunović, P.; Olesch, R., Čakavisch-Deutsches Lexikon, Köln-Wien, 1983. (I. i III. knjiga).

Vranić, S., Govori sverozapadnoga makrosustava na otoku Pagu, 2, Morfologija, Matica hrvatska – Ogranak Novanja, 2011.

Zubčić, S., O jednoj akcenatskoj izoglosi prezenta glagola u sjeverozapadnim čakavskim govorima, u: Riječki filoški dani 7, 2007, 723-738.

U popis literature ulaze dijalektološki rječnici i monografije pojedinih mjesnih idioma ili skupina govora ponuđene u popisu literature za kolegij Čakavsko narječe ovisno o pripadnosti obrađivanoga punkta.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Studentska ocjena predavanja i sadržaja predmeta, metoda rada; evaluacija temeljena na sudjelovanju studenata na nastavi, participaciji na projektu, ocjeni usmenog izlaganja o zadanoj temi, proučenosti obvezne literature i literature po izboru, ocjena na ispitу.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	red. prof. dr. sc. Silvana Vranić	
Naziv predmeta	Čakavská morfologija	
Studijski program	Poslijediplomski sveučilišni studij „Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika“	
Status predmeta	izborni	
Godina		
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	4 2+0+2

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Ciljevi su kolegija poticati u studenata zanimanje i svijest o potrebi prikupljanja i interpretacije morfoloških značajki u čakavskim idiomima, upoznati studente s načelima i metodologijom istraživanja morfoloških činjenica unutar čakavologije, osposobiti ih za samostalno istraživanje morfoloških činjenica objavljenih podataka ili onih transkribiranih sa zapisa u fonoteti te analizu i sintezu jezičnih činjenica koje su zabilježene u postojećoj literaturi.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Opći: razvijanje kritičkoga mišljenja, sposobnosti samostalnoga istraživanja, prezentacije tema i rasprave o temama;

Specifični: razvijanje sposobnosti morfološke analize i interpretacije odabralih tekstova.

1.4. Sadržaj predmeta

U predavanjima se teorijski razrađuju lingvistički problemi na razini morfologije u govorima čakavskoga narječja: postojeće morfološke kategorije i sredstva kojima se izražavaju, primjerice pitanje dvojine u hrvatskim organskim idiomima, tipovi deklinacija, ujednačavanje pojedinih padeža u imeničkim riječi, posebnosti pridjevsko-zamjeničke deklinacije, specifičnosti u komparaciji, divergentni oblici zamjenica, nepromjenjive vrste riječi tipične za pojedinačne idiome. Iznose se u literaturi zastupljeni modeli opisa morfoloških sustava čakavskih idiom. Na seminarima se izrađuju upitnici za istraživanje morfoloških činjenica prema načelima opisa u literaturi i nacrti prikaza građe. Nakon provedena istraživanja provjerava se analiza podataka građe iz postojećih ogleda govora ili dijalekatnih rječnika.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☒ laboratorij ☒ mentorski rad ☒ ostalo: konzultacije
	☒ seminari i radionice	
	☐ vježbe	
	☐ obrazovanje na daljinu	
	☐ terenska nastava	

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Redovito i aktivno sudjelovanje na predavanjima i seminarima, položen pismeni ispit za koji je student dužan izraditi model koji uključuje obradbu prikupljenih podataka; položen usmeni ispit (provjera zadane literature).

1.8. Praćenje rada studenata (prikaz kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt				Referat		Praktični rad	

Portfolio						
-----------	--	--	--	--	--	--

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitу

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

- Hamm, J., Čakavski imperfekt, u: Ivšićev zbornik, 1963, 113-122.
- Hraste, M., Čakavski aorist, u: Orbis scriptus Dmitrij Tschižewskij zum 70. Geburtstag, 1966, 359-365.
- Kalsbeek, J., Izvedeni nesvršeni glagoli u nekim čakavskim govorima, u: Naučni sastanak slavista u Vukove dane. Referati i saopštenja, 14, 1984, 169-176.
- Langston, K., On the Boundary of Morphology and Phonology: Accentual Alternations in the Čakavian Nominal Inflection, *Balkanistica*, 11, Wilkes-Barre, Pennsylvania, 1998, 31-54.
- Langston, K. Čakavian Prosody, *The accentual Patterns of the Čakavian Dialects of Croatian*, Bloomington: Slavica, 2006.
- Lukežić, I., Razvoj prezenta i imperativa u čakavskome narječju, RIHJJ, 25, 1999, 195-222.
- Lukežić, I., Lične zamjenice u čakavskome narječju (sinkronijski i dijakronijski uvid), u: RIHJJ, 26, 2000, 99-128.
- Lukežić, I., Odnosno-upitne i neodređene zamjenice za značenja 'neživo' i 'živo' u čakavskom narječju, u: Čakavská říč, 29,1, 2001, 1-178.
- Lukežić, I., *Zajednička povijest hrvatskih narječja*, 2. *Morfologija*, Rijeka: Hrvatska sveučilišna naklada – Filozofski fakultet – Katedra Čakavskog sabora Grobničine, 2015.
- Menac-Mihalić, M., Glagolski oblici u čakavskom narječju i u hrvatskom književnom jeziku, u: Filologija 17, 1989, 81-109.
- Mihalić, M., Naglasak imperativa u čakavskom narječju, *Fluminensia*, 5, 1-2, 1993, 125-137.
- Menac-Mihalić, M., Naglasni odnosi infinitiva i prezenta u čakavskom narječju, u: Radovi Zavoda za slavensku filologiju, 30/31, 1995/1996, 9-41.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

- Moguš, M., Današnji senjski govor, u: Senjski zbornik II, 1966, 5-152.
- Finka, B., Dugootički čakavski govor, u: Hrvatski dijalektološki zbornik, 4, 1977, 7-178.
- Houtzagers, H. P., Imperfekt v čakavskih govorah ostrova Pag, u: Sovetskoe slavjanovedenie, 5, 1991, 77-82.
- Houtzagers, H. P. – Budovskaja, E., Nominal and Verbal Inflexion in the Čakavian Dialect of Kali on the Island of Ugljan, u: SSSBL, 1996, 143-166.
- Hozjan, S., Govor otoka Krasa na otoku Krku (Deklinacija), Rasprave ZHJ, 18, 1992, 47-58.
- Hozjan, S., Govor Krasa na otoku Krku (Glagolski oblici), Rasprave ZHJ, 19, 1993, 113-125.
- Kalsbeek, J. The Čakavian Dialect of Orbanići near Žminj in Istria, Amsterdam–Atlanta 1998.
- Lukežić, I., Morfološki sustav, mikrosustavi i modeli u krčkim govorima, u: Lukežić, I. – Turk, M., Govori otoka Krka, 1998, 121-261.
- Lukežić, I.; Zubčić S., *Grobnički govor XX. stoljeća*, Rijeka: Katedra Čakavskog sabora Grobničine, 2007.
- Vermeer, W. R., Die Konjugation in der nordwestčakavischen Mundart Omišaljs, u: SSGL, 1, 1980, 439-472.
- Vermeer, W. R., Opozicija 'živo/ neživo' u množini u jednom čakavskom sistemu (Omišalj), u: Naučni sastanak slavista u Vukove dane. Referati i saopštenja, 14, 1984, 169-176.
- Vranić, S., Glagolski oblici u govoru Metajne na otoku Pagu, RIHJJ, 2004., 30., 203.-241.
- Vranić, S., *Govori sjeverozapadnoga makrosustava na otoku Pagu.*, 2. *Morfologija*, Rijeka: Filozofski fakultet – Matica hrvatska Ogranak Novalja, 2011.
- Zubčić, S. Akcenatski tipovi imenica i glagola u sjeverozapadnim čakavskim govorima (sinkronijski i dijakronijski aspekt), doktorska disertacija u rukopisu, Rijeka 2006.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Studentska ocjena predavanja i sadržaja predmeta, metoda rada; evaluacija temeljena na sudjelovanju studenata na nastavi, participaciji na projektu, ocjeni usmenog izlaganja o zadanoj temi, proučenosti obvezne literature i literature po izboru, ocjena na ispitу.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	red. prof. dr. sc. Marija Turk	
Naziv predmeta	Dijalekatska frazeologija	
Studijski program	Poslijediplomski sveučilišni studij „Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika“	
Status predmeta	izborni	
Godina		
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	4 2+0+2

1. OPIS PREDMETA**1.1. Ciljevi predmeta**

Cilj je kolegija upoznati studente s metodologijom istraživanja frazeologije u dijalektologiji.

1.2. Uvjeti za upis predmeta**1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet**

Razvijanje sposobnosti istraživanja frazeologije u dijalektologiji

1.4. Sadržaj predmeta

Određenje i osnovne značajke frazema. Frazem kao kulturno-antropološki fenomen. Strukturni aspekt i varijantnost frazema, paradigmatski, sintaktički i semantički aspekt frazema, konceptualna raščlamba frazema. Unutarjezična i međujezična frazemska konvergencija.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
	☐ seminari i radionice	☐ multimedija i mreža
	☐ vježbe	☐ laboratorij
	☐ obrazovanje na daljinu	☒ mentorski rad
	☐ terenska nastava	☐ ostalo: konzultacije

1.6. Komentari	Nastava se izvodi u uvodnim predavanjima, a potom u izradi seminarских zadataka pod mentorstvom voditelja kolegija.
-----------------------	---

1.7. Obveze studenata**1.8. Praćenje rada studenata (pričak kroz podjelu ECTS bodova)**

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt				Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitnu

Pisani rad se temelji na prikupljenim, klasificiranim i obrađenim frazemima iz odabrana mjesna govora.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Fink Arsovski, Ž., Kovačević, B., Hrnjak A.: Bibliografija hrvatske frazeologije, Zagreb, 2010. (izbor bibliografskih jedinica)

Fink – Menac – Venturin: Hrvatski frazeološki rječnik, Zagreb, 2014.

Menac, A.: Hrvatska frazeologija, Zagreb, 2007.

Menac Mihalić, M. Celinić, A. Ozvučena čitanka iz hrvatske dijalektologije, Zagreb, 2012.

Popis se dopunjava recentnim radovima.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Menac-Mihalić, M.: Problemi izrade višedijalektnog frazeološkog rječnika, Filologija, 2002., 38/39, 49-55.

Izbor literature prema Fink Arsovski, Ž., Kovačević, B., Hrnjak A.: Bibliografija hrvatske frazeologije, Zagreb, 2010.

Popis se dopunjava recentnim radovima.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Studentska evaluacija predmeta; kolegijalna evaluacija, evaluacija predloženih i provedenih seminarskih i istraživačkih zadataka.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	red. prof. dr. sc. Amir Kapetanović	
Naziv predmeta	Čakavski hrvatski književni jezik	
Studijski program	Poslijediplomski sveučilišni studij „Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika“	
Status predmeta	izborni	
Godina		
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	4 2+2+0

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Opći je cilj kolegija usvajanje znanja o glavnim značajkama čakavskoga tipa hrvatskoga književnoga jezika u renesansnom stoljeću. Posebni su ciljevi kolegija razvijanje kompetencija studenata za samostalnu filološku interpretaciju jezika renesansnih čakavskih tekstova.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Opći: osposobljavanje za služenje literaturom u znanstvenom radu, razvijanje kritičkoga mišljenja, osposobljavanje za samostalan i timski rad, razvijanje sposobnosti znanstvenoga izražavanja pisanjem pismenih zadataka (praktični rad).

Specifični: upoznavanje s primarnom i sekundarnom literaturom vezanom uz kolegij, primjena stečenih znanja iz drugih srodnih filoloških disciplina, razvijanje sposobnosti u čitanju i filološkom interpretiranju hrvatskih renesansnih čakavskih tekstova.

1.4. Sadržaj predmeta

Sadržaj kolegija mogao bi se najkraće opisati uz pomoć ovih natuknica: sociolingvističke odrednice čakavskoga književnoga idioma u renesansnom stoljeću, renesansna produktivnost na čakavštini, čakavski pisci i njihov izraz, pisana čakavska vreda (tiskane knjige, rukopisne zbirke, natpisi i grafiti), glavne strukturnojezične značajke književne čakavštine u XVI. stoljeću (fonologija, morfologija, sintaktička upotreba i značenja oblika, konstrukcije i rečenice), leksik i frazeologija, jezičnostilsko raslojavanje čakavštine u XVI. stoljeću.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☐ predavanja	☒ samostalni zadaci ☒ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☒ ostalo: konzultacije
	☐ seminari i radionice	
	☒ vježbe	
	☐ obrazovanje na daljinu	
	☐ terenska nastava	

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

aktivno sudjelovanje u nastavi; malo samostalno istraživanje u obliku praktičnoga rada, usmeni ispit.

1.8. Praćenje rada studenata (pričak kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave	Aktivnost u nastavi	Seminarski rad	Eksperimentalni rad
Pismeni ispit	Usmeni ispit	Esej	Istraživanje
Projekt		Referat	Praktični rad
Portfolio			

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitу

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

- Kapetanović, Amir, Najstarije hrvatsko pjesništvo, uvod u knjizi: Kapetanović, Amir, Malić, Dragica i Štrkalj Despot, Kristina, *Hrvatsko srednjovjekovno pjesništvo: pjesme, plačevi i prikazanja na starohrvatskom jeziku*, Biblioteka Hrvatska jezična riznica, Niz Starohrvatska vrela, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje, Zagreb, XV-LX.
- Kapetanović, Amir, Die štokavische Schriftsprache der Čakaver im 17. und 18. Jahrhundert, *Dalmatien als europäischer Kulturrbaum*, Ur. W. Potthoff, A. Jakir, M. Trogrić, N. Trunte, Filozofski fakultet u Splitu - Odsjek za povijest, Split, 2010, 211–217.
- Kapetanović, Amir, Čakavski hrvatski književni jezik, *Povijest hrvatskoga jezika 2: 16. stoljeće*, ur. A. Bičanić, R. Katičić, J. Lisac, Croatica, Zagreb, 2011, 77–123.
- Kapetanović, Amir, Dijatopijske varijacije starohrvatske književne čakavštine, *Hrvatski dijalektološki zbornik 18*, Zagreb, 2013, 163–174.
- Milan Moguš, Povijest hrvatskoga jezika, Nakladni zavod Globus, Zagreb, 1995, str. 53–79.
- Vončina, Josip, Jezična baština: lingvistička hrestomatija hrvatske književnosti od kraja 15. do početka 19. stoljeća, Književni krug, Split, 1988. [uvod o čakavskom književnom tipu i analize renesansnih čakavskih tekstova]

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

- Glavan, Vjenceslav, Kongruencija u jeziku starih čakavskih pisaca, *Južnoslovenski filolog 7*, Beograd, 1928–1929, str. 111–159.
- Kapetanović, Amir, Govorni činovi i formalna/neformalna komunikacija u hrvatskim renesansnim poslanicama, *Colloquia Maruliana 18*, Split, 2009, str. 121–133.
- Kapetanović, Amir, Reflections of Church Slavonic-Croatian diglossia on the Baška tablet: a new contribution concerning its language and linguistic layers, *Zeitschrift für Slawistik 60 (3)*, 2015, 335–365.
- Lisac, Josip, Refleksi jata u jeziku J. Barakovića u usporedbi s jezikom P. Zoranića, *Zadarska revija* (posebno izdanje: *Jurju Barakoviću o tristopedesetoj obljetnici smrti*), Zadar, 1979, str. 39–59.
- Malić, Dragica, *Jezik najstarije hrvatske pjesmarice*, Znanstvena biblioteka HFD-a 1, 1972, Zagreb.
- Malić, Dragica, *Povaljska listina kao jezični spomenik*, Znanstvena biblioteka, HFD-a 17, Zagreb, 1988.
- Malić, Dragica, *Na izvorima hrvatskoga jezika*, Hrvatska jezična baština, 2, Matica hrvatska, Zagreb, 2002.
- Mladenović, Aleksandar, *Jezik Petra Hektorovića*, Matica srpska, Novi Sad, 1968.
- Moguš, Milan, O Marulićevoj frazeologiji, *Colloquia Maruliana 3*, Split, 1994, str. 133–138.
- Vončina, Josip, O izvorima i jezičnim slojevima Lucićeve Robinje, *Dani hvarskog kazališta III: Renesansa, Književni krug*, Split, 1976, str. 135–184.
- Vončina, Josip, *Analize starih hrvatskih pisaca*, Čakavski sabor, Split, 1977.
- Vončina, Josip, *Jezičnopovijesne rasprave*, Sveučilišna naklada Liber, Zagreb, 1979.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Studentska evaluacija predmeta i pojedinih predavanja; kolegijalna evaluacija, analiza uspješnosti tematske radionice, kontinuirano skupljanje povratnih informacija (nastavnik - student; student - nastavnik).

Opće informacije		
Nositelj predmeta	red. prof. dr. sc. Mateo Žagar	
Naziv predmeta	Grafolingvistica i filologija	
Studijski program	Poslijediplomski sveučilišni studij „Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika“	
Status predmeta	izborni	
Godina		
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	4 2+0+2

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj je kolegija upoznati studente s nužnošću adekvatnog razlikovanja primarno pismovnih pojavnosti u tekstu, od onih koje transparentno iskazuju jezične informacije, te također naglasiti važnost prvih.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Opći: razvijanje kritičkoga mišljenja; razvijanje sposobnosti potrebnih za profesionalni razvoj i izgradnju istraživačke karijere; sposobnost prezentacije tema iz područja predmeta te kompetentnoga raspravljanja o njima;
Specifični: razvijanje odnosa između razvijene teorijske lingvističke literature i mogućnostima uporabe na odabranu korpusu; razvijanje svijesti o grafematičkim i grafetičkim promjenama kroz vrijeme, i razvijanje opreza u procjenjivanju; upoznavanje sa specijaliziranim terminologijom.

1.4. Sadržaj predmeta

Osnovna je namjera kolegija da studente uputi u nove pristupe proučavanja pisane dimenzije književnojezičnih dokumenata, na svim trima nacionalnim povijesnim pismima. Napuštanje tradicionalnog pogleda na pismo kao na drugotnu jezičnu dimenziju, koja samo odslikava usmeno stanje, inzistiranje na ravnopravnosti oba načina jezičnog izražavanje, uz uvažavanje cjelokupnog procesa pisanja, te inzistiranje na lingvističkoj osnovici u pismovnom opisu, nudi nove mogućnosti pri periodiziranju i ubicanju promatranih tekstova, te rekonstruiranju širenja pismovnih utjecaja. Cjelovit opis pisma nekog spomenika, osim opisa oblikovnih varijacija slova (*grafomorfologije*), mora podrazumijevati i opis modaliteta upisivanja jezičnih vrijednosti (*grafematička*), ponajprije na osnovnoj – fonematskoj/grafematskoj razini, te opis tzv. «vizualnog viška», koji nema svoj izravan odraz u jezičnoj strukturi, koji je «posve pismovan» (*grafetika*). Takav cjelovit i razrađen pristup pisanju uključuje i naslijedena, bogata ali nedovoljno strukturirana, paleografska znanja. Posebna se pozornost usmjeruje na *ortho* dimenziju svih nabrojenih razina: procese odabira grafičkih rješenja i njihova uređivanja.

Ponavljajući na primjerima iz hrvatskoglagoljskih tekstova 11., 12. i 13. stoljeća nastoji se primjenom takvih metoda pokazati koji su smjerovi ustanovljavanja i razvoja tzv. hrvatske ustavne glagoljice, problematizira se «uglatost» kao temeljna razlikovna osobina ove glagoljičke inačice, predočava se podjela na dva «krila» hrvatskoga glagoljaštva u 12. st. procjenjuje se kakvi su konkretni međupisamski kontakti (koliko se čuva naslijeden grafetički obrazac grčkih tekstova, kakav je utjecaj latiničke grafetičke prakse na glagoljičku, odnosno koliko su hrvatski glagoljaši inventivno tražili vlastita grafička rješenja), kako se može opaziti različita brzina razvoja i standardizacije pojedinih grafetičkih rješenja (pritom se npr. motri razlika u praksi dinamičnog 13. stoljeća, i znatno «usporenijeg» 14.). Posebna se pozornost usmjeruje na sličan tip istraživanja koji je već proveden na tekstovima staroslavenskoga kanona, glagoljičkima i ciriličkima.

Pored svladavanja osnovne teorijske grafolingvističke literature, kandidati će imati zadatak opisati samostalno jedan odabrani uzorak hrvatskog srednjovjekovnog teksta na svim grafijskim razinama: grafomorfološkoj, grafematičkoj, grafetičkoj.

1.5. Vrste izvođenja nastave

predavanja

samostalni zadaci

☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☒ mentorski rad ☒ ostalo: konzultacije
---	---

1.6. Komentari

Komentari: Nastava će se izvoditi u obliku interaktivnog predavanja.

1.7. Obveze studenata

Aktivno sudjelovanje u nastavi; pripremljenost za nastavu

1.8. Praćenje rada studenata (pričak kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave	Aktivnost u nastavi	Seminarski rad	Eksperimentalni rad
Pismeni ispit	Usmeni ispit	Esej	Istraživanje
Projekt		Referat	Praktični rad
Portfolio			

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitnu

Komentari. Studenti će se ispitati na temelju predavanja i sviadane literature

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Žagar, Mateo: Grafolingvistika srednjovjekovnih tekstova, Zagreb 2007, odabrana poglavlja

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Dürscheid, Christa: „Einführung in die Schriftlinguistik”, Wiesbaden 2002

Eckhardt, Thorvi: „Azbuka. Versuch einer Einführung in das Studium der slavischen Paläographie”, Beč-Köln 1989.

Gallmann, P.: „Graphische Elemente der geschriebenen Sprache”, Tübingen 1985

Mareš, F. W.: „A Basic Reform of the Orthography at the Early Period of Croatian-Glagolitic Church Slavonic”, u: Stone, G. i dr.: „The formation of the Slavonic literary languages”, Ohio 1985, 177-181

Miklas, H.: „Zur Struktur des kyrillisch-altkirchenslavischen (altparlarschen) Schriftsystems”, u: *Palaeobulgarica XII* : 3-12, 1988

Miklas, H.: „Griechisches Schriftdenken und slavische Schriftlichkeit / Glagolica und Kyrillica zwischen Verschriftung und Verschriftlichung”, u: Ehler, Ch. i Schaefer, U. (ur.) – „Verschriftung und Verschriftlichung; Aspekte des Medienwechsels in verschiedenen Kulturen und Epochen” Tübingen 1988, 132-155

Velčeva, B.: „Glagolica, Kyrillica, Orthographie und Sprache”, u: Trost, K. – Völkl, E. – Wedel, E. (ur.): *Symposium Methodianum /Beiträge der Internationalen Tagung in Regensburg*, Regensburg - 17. bis 24. April 1985 zum Gedenken an den 1100. Todestag des hl. Method/ Neuried 1988, str. 703-708

Popis se dopunjava recentnim radovima.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Opće informacije		
Nositelj predmeta	red. prof. dr. sc. Amir Kapetanović	
Naziv predmeta	Hrvatska jezična morfologija u dijakronijskoj perspektivi	
Studijski program	Poslijediplomski sveučilišni studij „Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika“	
Status predmeta	izborni	
Godina		
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	4 2+2+0

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj je kolegija dati studentima sažet prikaz osnovnih pravaca povijesnoga razvoja morfologije hrvatskoga jezika tipološki i u slavenskom kontekstu te razvijanje kompetencija za lingvističku i filološku interpretaciju jezičnopovijesne građe

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Opći: razvijanje kritičkoga mišljenja, osposobljavanje za služenje literaturom i računalnim programima (konkordancijama) u znanstvenom radu, osposobljavanje za timski rad i samostalno interpretiranje građe.

Specifični: upoznavanje s užom primarnom i reprezentativnom sekundarnom literaturom, primjena stičenih znanja s drugih kolegija i iz drugih srodnih filoloških disciplina, razvijanje sposobnosti u interpretaciji jezične strukture povijesnih tekstova.

1.4. Sadržaj predmeta

Uvodno će se na nekoliko primjera iz najstarijih i suvremenih tekstova raščlaniti morfonološka, morfološka (oblikotvorna / rječotvorna) i morfosintaktička problematika te pozicionirati hrvatske morfološke kategorije u slavenskom kontekstu i u dijakronijskoj vizuri. Razlučit će se promjenjive i nepromjenjive vrste riječi i istaknuti problemi u lingvističkoj i filološkoj interpretaciji jezičnopovijesne građe. Utvrđeni pregled sklonjivih i sprezivih oblika iz starohrvatskoga (11.-15.), srednjohrvatskoga (16.-18. st.) i novohrvatskoga (19.-20. st.) razdoblja bit će podloga za uočavanje bitnih razvojnih tendencija i rubnih dijalekatskih diferencijacija kao i odnosa hrvatskoga s crkvenoslavenskim (za starohrvatsko razdoblje) u jezičnoj realizaciji. Posebna pozornost posvetit će se glagolima, i to ne samo sprezanju glagolskih oblika nego i kategoriji glagolskoga vira u starohrvatskom i novijim razdobljima. Specifičnosti u tvorbi svih vrsta riječi posebno će biti istaknute za svako razdoblje. Zajedničke vježbe i samostalni zadaci bit će unaprijed osmišljeni prema najsuvremenijim metodičkim i didaktičkim načelima, koji će polaznicima omogućiti uvježbavanje i ponavljanje stičenih znanja te osposobljavanje za morfostilističke interpretacije hrvatske pisane baštine..

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ seminari i radionice	☒ samostalni zadaci	☒ multimedija i mreža
	☒ vježbe			
	☒ obrazovanje na daljinu		☒ laboratoriј	
	☒ terenska nastava		☒ mentorski rad	
			☒ ostalo: konzultacije	

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Aktivno sudjelovanje u nastavi; rješavanje zadataka, pismeni ispit.

1.8. Praćenje rada studenata (prikaz kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
-----------	--	---------------------	--	----------------	--	---------------------	--

nastave						
Pismeni ispit	Usmeni ispit	Esej	Istraživanje			
Projekt		Referat	Praktični rad			
Portfolio						

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitnu

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

- M. Haspelmath; A. D. Sims, *Understanding Morphology*, Hodder Education, 2010.
I. Lukežić, *Zajednička povijest hrvatskih narječja 2: Morfologija*, Zagreb, Hrvatska sveučilišna naklada – Filozofski fakultet Rijeka – Katedra Čakavskoga sabora Grobinštine, Zagreb, 2015.
I. Marković, *Uvod u jezičnu morfologiju*, Disput, Zagreb, 2012.
R. Matasović, *Poredbeno povjesna gramatika hrvatskoga jezika*, Matica hrvatska, Zagreb, 2008.
M. Mihaljević, *Slavenska poredbena gramatika 2: Morfologija, Prozodija, Slavenska pradomovina*, Školska knjiga, Zagreb, 2014.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

- B. Comrie, *Aspect: An Introduction to the study of verbal aspect and related problems*, London – New York – Melbourne: Cambridge University Press, 1976.
B. Comrie, *Tense*, Cambridge University Press, 1985.
B. Comrie, *Aspect in Slavic and neighboring languages*, in: Sprach- und Kulturkontakte im Polnischen (Specimina Philologiae Slavicae, Supplementband 23), Verlag Otto Sagner, München, 1987.
P. Ivić, *Srpskohrvatski padežni sistem u dijahroniji i dijatopiji*, u: O jeziku nekadašnjem i sadašnjem. – Beograd – Priština: BIGZ, Jedinstvo, 1990.
S. Ivšić, *Morfologija*, u: *Slavenska poredbena gramatika*, Školska knjiga, Zagreb, 1970.
A. Kapetanović, *Morfosintaktička obilježja, gramatičko i obavijesno ustrojstvo najstarijih hrvatskih epigrafskih glagoljičnih tekstova (XI.–XV. st.)*, Zbornik radova s Međunarodnog znanstvenog skupa o životu i djelu akademika Branka Fučića (1920. – 1999.) „Az grišni diak Branko pridivkom Fučić“, Zagreb, 2011, 391–400.
J. Vončina, *Analize starih hrvatskih pisaca*, Čakavski sabor, Split, 1977.
J. Vončina, *Jezičnopovijesne rasprave*, Sveučilišna naklada Liber, Zagreb, 1979.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Studentska evaluacija predmeta i pojedinih predavanja; kolegijalna evaluacija, kontinuirano skupljanje povratnih informacija (nastavnik - student; student - nastavnik).

Opće informacije		
Nositelj predmeta	dr. sc. Irena Miloš	
Naziv predmeta	Dijalekatska sintaksa	
Studijski program	Poslijediplomski sveučilišni studij „Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika“	
Status predmeta	izborni	
Godina		
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	4 2+0+2

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

poznavanje metodologije istraživanja sintaktičke dijalekatske razine; uočavanje sintaktičkih posebnosti; usvajanje novoga dijalekatskog (sintaktičkog) sadržaja

1.2. Uvjeti za upis predmeta

-

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

povezivanje fonološke i morfološke dijalekatske razine sa sintaktičkom i semantičkom; zaokružen uvid u dijalekatsko istraživanje idioma

1.4. Sadržaj predmeta

Dijalekatska sintaksa zanimljivo je i jezično izazovno područje jer njezino proučavanje prepostavlja uočavanje i proširivanje dosadašnjih (nemnogih) metodoloških i teorijskih načela te s tim u vezi ponudu novih jezičnih podataka. Usto, dijalekatska sintaksa prepostavlja dobro poznavanje ponajprije fonološke i morfološke razine ciljanih idioma.

Predavanjima je obuhvaćen:

a) teorijski dio: metodologija i načela u istraživanju dijalekatske sintakse (starija i novija praksa); apstrahiranje sustava – od mjesnih idioma do dijalekta i narječja; istraživanje gramatičkih kategorija; nepunoznačne riječi s posebnim osvrtom na prijedloge kao nositelje značenja (primjena suvremenih metodoloških postupaka od uspostave temeljnoga inventara prijedloga do uspostave značenja; prijedložna i besprijedložna sintaktička upotreba; red riječi u rečenici i druge značajke sintaktičkoga dijalekatskoga ustrojstva)

b) praktični dio: rad na čakavskom, štokavskom i kajkavskom tekstu.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
	☐ seminari i radionice	
	☐ vježbe	
	☐ obrazovanje na daljinu	
	☐ terenska nastava	
☐ multimedija i mreža		☐ laboratorij
☐ mentorski rad		☐ ostalo: konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

seminarska radnja

1.8. Praćenje rada studenata (prikaz kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt				Referat		Praktični rad	

Portfolio							
-----------	--	--	--	--	--	--	--

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitу

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Inojezični utjecaji u hrvatskim dijalektima; Dijalektska sintaksa // Hrvatski dijalektološki zbornik, ur. M. Moguš, knj. 12., 2003. (radovi: Vranić, Silvana, Iz sintakse paških čakavskih govora, i drugi)

Finka, Božidar, *Upotreba nepromjenjivih riječi u čakavskim govorima na Dugom otoku*, Čakavska rič, 2, Split, 1971., str. 29–40.

Stolac, Diana, Holjevac, Sanja, *Metodološka načela za proučavanje dijalektske sintakse*, Hrvatski dijalektološki zbornik, HAZU/Razred za filološke znanosti, knjiga 12, Zagreb, 2003., str. 137–149.

Miloš, Irena. 2013. *Prijedložna i besprijeđložna upotreba akuzativna, genitiva i instrumentalna u ekavskim čakavskim govorima* // Fluminensia, 25/2, 143-151.

Miloš, Irena. 2013. *Prijedlozi u ekavskome dijalektu čakavskoga narječja* // Hrvatski dijalektološki zbornik, 18, 239-253.

Miloš, Irena. 2012. *Prijedlozi u ekavskome dijalektu čakavskoga narječja u odnosu na prijedloge u drugim sustavima hrvatskoga jezika: teorijske postavke i metodologija opisa* // Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovje, 38/1, 145-156.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Matešić, Mihaela: Nepromjenjive riječi u Kastavštini Ivo Jardasa (magistarski rad, rkp., Sveučilište u Rijeci, 2002.)

Menac, Antica, *Upotreba i značenje padeža bez prijedloga u suvremenom ruskom i hrvatskom književnom jeziku*, Rad JAZU, JAZU/Razred za filološke znanosti, knjiga 427, Zagreb, 1989., str. 71–126.

Pranjković, Ivo, *Gramatička značenja*, Mala knjižnica Matice hrvatske, Novi niz: kolo I., knjiga 5, Zagreb, 2013.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija